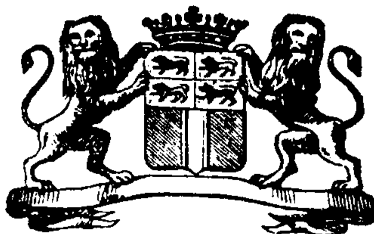
N°. 263. A°. 1859.

VRIJDAG 4 NOVEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer . . . . - 0.20
Andere Advertentien per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

BERIGT.

Dagelijks, uitgenomen des Zondags, *des avonds ten negen ure* aan het Bureau der Courant à 10 Cents verkrijgbaar eene ***AVOND-EDITIE.***

Begrooting van Oorlog.

Het tiende Hoofdstuk der Staatsbegrooting, aan het Departement van Oorlog gewijd, heeft zich voorzeker gedurende de laatste jaren niet in groote popularitelt in of buiten de Vertegenwoordiging mogen verheugen. De jaarlijks wederkeerende strijd over dit onderwerp is bekend; bekend zijn de twisten over het al of niet voldoende van ons defensiestelsel, over de bepaling van het eindcijfer in verband met de krachten onzer financiën enz. De kanker die naar onze overtuiging in den laatsten tijd aan het Nederlandsche krijgswezen knaagde, was tweeledig. Aan de eene zijde was het een volslagen gebrek aan vastheid van stelsel bij de elkander opvolgende Ministers, met daaruit voortvloeijend gebrek aan stabiliteit der legerorganisatie; aan den anderen kant was het de overdreven zucht der Tweede Kamer om het bedrag der voor dit Departement uitgetrokken sommen te houden binnen zekere grenzen, door een vorigen Minister daarvoor aangegeven. Men versta ons wel; wij zijn zoo groote vijanden als iemand, van opdrijving onzer gewone Staatsuitgaven; en voor het oogenblik beweren wij alleen, dat het jaarlijks met zooveel moeite gepaard gaande doorslepen der oorlogsbegrooting bij meerderheid van enkele stemmen, afgescheiden van alle andere beschouwingen, niet in staat was een geest van leven, van energie bij het leger en al wat daarmede in verband staat, aan te kweeken.

Als middel om aan het eerstgenoemde bezwaar — gebrek aan stabiliteit — te gemoet te komen, is aangegeven het vaststellen der legerorganisatie bij de wet. Dat is een afdoend middel; wij hebben het, ofschoon wij niet blind zijn voor de eigenaardige moeijelijkheden die daarmede verbonden zijn, bij een vroegere gelegenheid aangeprezen. Uit de door den nieuwen Minister van Oorlog aangeboden begrooting blijkt, dat hij van de noodzakelijkheid eener regeling bij de wet niet overtuigd is; de Minister gewaagt toch van eenige wijzigingen, die hij in de organisatie tot stand wenscht te brengen, maar rept met geen woord van een eindregeling bij de wet. Teregt wordt in het Voorloopig Verslag het verlangen te kennen gegeven om te vernemen, welk gevoelen de Minister, en de Regering in 't algemeen, thans omtrent deze quaestie aankleeft.

Konden wij met zekerheid voorzien, dat de tegenwoordige Minister van Oorlog geruimen tijd aan het Bestuur bleef, wij zouden in het uitblijven eener wettelijke regeling minder bezwaar hebben, ofschoon zij zelfs dan nog, met het oog op de thans jaarlijks terugkeerende en dikwijls onvruchtbare discussiën in de Tweede Kamer, haar onmiskenbaar nut zou hebben. Maar stabiliteit, vastheid van stelsel, verlangen wij in het belang van ons Vaderland niet alleen onder dezen Minister, maar evenzeer onder zijne eventueele opvolgers.

Terwijl wij op dit punt verlangend het antwoord des Ministers tegemoet zien, moeten wij erkennen dat de Memorie van Toelichting in haar geheel een gunstigen indruk op ons heeft gemaakt. Haar toon wordt in het Voorloopig Verslag teregt *openhartig* genoemd. Rond en open komt de Minister voor zijn gevoelen uit; hij verzwijgt of verbloemt het kwaad niet, waar het naar zijne overtuiging aanwezig is. Hij betreedt zoodoende den eenigen weg die op verbetering van den toestand des legers en op bevordering van het gemeen overleg in den geest onzer staatsregeling kan uitloopen.

De Tweede Kamer van hare zijde heeft dat gemeen overleg weer niet bevorderd door hare trage opkomst in de sectiën. Slechts 43 a 45 leden namen aan het afdeelings onderzoek deel, zoodat dus bijna een dertigtal ontbrak. Laat nu eens een Minister uit het daarop gevolgd Voorloopig Verslag den geest, de overtuiging der meerderheid van de Kamer willen leeren kennen. Vergeefsche moeite! De verregaande nalatigheid van verscheiden leden der Kamer springt dagelijks meer in het oog, en is niet bijzonder geschikt, den eerbied voor de Vertegenwoordiging te verhoogen. Wij wenschten dat een middel mogt worden aangenomen waardoor men de namen der bij het onderzoek afwezige leden kon leeren kennen.

De Minister wenscht, luidens de Memorie van Toelichting, niet zoozeer vele veranderingen daar te stellen, maar het bestaande meer en meer dienstbaar te maken aan zijne bestemming. Ziedaar een goed beginsel. Niet in het veranderen ligt het heil, en de laatste jaren zijn dáár, om het te bewijzen. De wijzigingen, door den Minister in de legerorganisatie-zelve ontworpen, zijn dan ook niet vele in getal. Zij bepalen zich tot de oprigting van een depôt bij het regement grenadiers en jagers; eenige vermeerdering der sterkte van de cavalerie, veroorzaakt door de nieuwe zamenstelling aan het 5de regement dragonders gegeven; eenige uitbreiding der vesting-artillerie en van het bataillon mineurs en sappeurs; en voorloopige vermeerdering van paarden bij de rijdende en veld-artillerie; de bestaande grondslagen worden dus grootendeels behouden, en daarop wordt voortgebouwd.

Van meer gewigt voor 's Lands verdediging zijn naar onze overtuiging de middelen, door den Minister ontworpen tot het verkrijgen van meerdere manschappen, met name vrijwilligers. Wat zal het ons baten, of wij al binnen eenige jaren onze magazijnen vol van de uitstekendste wapenen hebben, indien er geen manschappen zijn, in het gebruik dier wapenen geoefend? Naast geregelde oefening der miliciens behoort de aanwezigheid van een voldoend aantal vrijwilligers in de eerste plaats in aanmerking te komen. De vrijwilligers moeten de kern van het leger uitmaken; zóó wil het ons belang, zóó wil het de Grondwet. En nu behoeven wij niet te wijzen op de bedroevende resultaten, die het onderzoek naar het aantal thans aanwezige vrijwilligers oplevert. Het is bekend dat zij weinig, veel te weinig in getal zijn. De bestaande leemte zooveel mogelijk aan te vullen is pligt. Alle middelen, die met het oog op eene goede staatshuishoudkunde daartoe mogen aangewend worden, behoort men in het werk te stellen. Het komt er bovenal op aan, den toestand van den soldaat te verbeteren, ja eenigzins te veraangenamen. Verhooging van handgeld, van soldij; vermeerdering van voedsel; eenige wijziging in het garnizoenstelsel komen hierbij in aanmerking. Jaren lang is op een en ander, ook in den boezem der Staten-Generaal, aangedrongen. Thans heeft de Minister zijne begrooting in dien geest ontworpen. Wij vertrouwen dat zijne voorstellen den bijval der Vertegenwoordiging zullen mogen wegdragen. Meerdere onkosten zal de verbetering van het lot van den soldaat met zich voeren; dat is ontegenzeggelijk; maar even ontegenzeggelijk is het, dat men zich die onkosten zal moeten getroosten, wil men wezenlijk tot die lotsverbetering en daaruit voortvloeijende versterking van het leger geraken. Die het doel wil, moet ook de middelen willen.

Het ligt verder in het plan des Ministers, een krachtige hand te slaan aan de verbetering onzer bewapening, en met name aan de aanschaffing van een behoorlijk aantal juistheidswapenen, terwijl hij zich voorstelt, de verbetering van het geschut tot een onderwerp van nadere overwegingen te maken. Ook voor de genie laat de Minister eenige buitengewone aanvragen tegemoet zien. Met het oog ook daarop vereenigen wij ons met den wensch van vele leden der Kamer, om bekend te worden met de zienswijze van den Minister omtrent het al of niet behouden van die vestingen, waarover bij deskundigen verschil van meening bestaat. Wij vertrouwen dat dit onderwerp door den Minister zal gerekend worden te behooren tot die punten, „waarover men genoegzaam „licht kan verspreiden zonder daarom de veiligheid „van het Rijk in de waagschaal te stellen."

Ook het verband dat tusschen het Nederlandsche en koloniale leger behoort te bestaan, wordt zoowel door den Minister als door de Kamer aangeroerd. Wij zullen nader gelegenheid hebben, op die hoogst belangrijke quaestie terug te komen.

Wij wenschen dat deze begrooting, behoudens nadere beslissing omtrent het al of niet vaststellen der legerorganisatie bij de wet, moge worden goedgekeurd. Wij begroeten met ingenomenheid een Minister, wiens beginselen door hem-zelven aldus worden geschetst: „Hij (de Minister) is gestemd „tegen al hetgeen naar weelde of overdrijving zweemt; „maar hij beschouwt de verdediging des lands als „eene ernstige zaak, welke stelselmatig tot vastheid „moet gebragt worden, als wanneer de uitgaven, „daarvoor aangewend, van lieverlede meer dragelijk „zullen worden, vooral wanneer men bespeurt dat ze „tot een goed einde zijn besteed." —

BUITENLAND.

LONDEN den 2 November.

Naar Chatham is bevel gezonden om tot bespoediging van den aanbouw der aldaar op stapel staande oorlogschepen meer werklieden te bezigen en dagelijks twee uren meer dan tot hiertoe te laten werken.

— Alhier heeft zich eene nieuwe maatschappij gevormd, met het doel om in de hoofdstad een depôt der beste werktuigen voor den landbouw te vestigen, waardoor aan koopers uit de kolonien en uit andere landen de keuze der voor hen geschikte werktuigen gemakkelijker zal worden gemaakt.

— De twist tusschen de bouwmeesters in deze hoofdstad en hunne werklieden, die nu reeds vijftien weken lang heeft voortgeduurd, terwijl het in de dertiende week is sedert de werklieden hunnen arbeid staakten, is de vereffening nog zeer weinig genaderd.

— De vereeniging voor de parlementaire hervorming in Lancashire hield laatstleden donderdag, onder het voorzitterschap van den heer G. Wilson, een der oudste voorstanders dier hervorming, eene openbare vergadering te Manchester. De heer Bazley, vertegenwoordiger dier stad in het Lagerhuis, deed de motie om te verklaren dat ieder voorstander der zaak tot pogingen ter verwerving eener uitbreiding van het kiesregt moet medewerken, hetwelk in de steden alle voor eene zekere som belastingschuldigen en in de graafschappen allen die voor eene huurwaarde van £ 10 en hooger zijn aangeslagen, omvatten moet; dat eene meer billijke vertegenwoordiging en de stemming bij ballotage moeten worden ingevoerd, en eindelijk, dat de thans zevenjarige duur van het Parlement aanmerkelijk moet worden ingekort. Deze verklaring werd door de vergadering met luide geestdrift goedgekeurd, en insgelijks eene andere, ter gunste van het programma der finantiële hervormings-associatie te Liverpool, die eene geheele herziening van het belastingstelsel en het vestigen van dat stelsel op billijker grondslagen vordert, in verband met eene vermindering der openbare uitgaven, alles op den grondslag van het beginsel dat de eigendom en niet de arbeid het meest in de openbare lasten dragen moet. De beide Vereenigingen zullen nu hare gemeenschappelijke pogingen tot bereiking van het doel verbinden, en zich met de overigen in het Rijk voor wat zij haren winterveldtogt noemen in verband stellen.

PARIJS den 2 November.
(*Particuliere Correspondentie.*)

De Moniteur heeft ons heden morgen zeer verrast door het mededeelen der benoeming van den heer Billault tot Minister van binnenlandsche zaken, in de plaats van den Hertog van Padua. De heer Billault was den 23 julij 1854 den heer de Persigny opgevolgd als Minister van binnenlandsche zaken en werd zelf den 8 februarij 1858 vervangen door den generaal Espinasse. Deze herbenoeming heeft ieder des te meer verwonderd omdat men zeer goed weet dat de heer Billault genoodzaakt was geworden zijn ontslag in te dienen na den aanslag van 14 januarij. De heer Billault is nu eens zwak dan weder zeer streng van karakter; gedurende zijn vorig ministerie heeft hij zich uiterst gestreng betoond jegens de drukpers en de druk van zijn bestuur kon door den generaal Espinasse niet worden overtroffen. Zijn terugkeer aan het bewind wordt dan ook met leede oogen door de gematigd liberalen aangezien.

Ik kan den welkomstgroet door het dagblad le Pays aan den nieuwen Minister gebragt niet met stilzwijgen voorbijgaan. „De heer Billault, die den Hertog van Padua vervangt, heeft reeds gedurende drie jaren de hooge en moeijelijke betrekking vervuld, welke hem thans weder wordt opgedragen en waarin hij, nevens de achting welke hem zelfs zijne tegenstanders toedragen, alles met zich brengt wat aan een uitnemend verstand den meest kieschen politieken tact en de volledigste ervaring in Staatszaken kan verleenen."

Hoe veel iemand ook waard moge zijn, met dergelijke platte lofspraken vernedert men hem.

De heer de Castillon, onze consul te Tanger, is belast met de bescherming der Spaansche onderdanen in Marokko.

Heden is hier eene eerste lijst aangekomen van decoratien, door de Sardinische Regering verleend aan de Fransche journalisten, die ten gunste van Italië hebben geschreven. Tot kommandeurs der orde van St. Mauritius en Lazarus zijn benoemd de heeren Havin, directeur van le Siècle, en Delamarre, directeur van la Patrie; tot officiers dier orde de heeren Paulin Limayrac (Patrie), Léon Plée en Edmond Texier (Siècle), Guéroult (Opinion Nationale); tot ridders de heeren John Lemoinne en Amédée Achard (Débats), Paul d'Ivoi (Figaro), Léonce Dupont (Pays), d'Audigier (Patrie), enz.

Het is nagenoeg zeker dat Engeland geen ernstigen tegenstand meer biedt aan het plan tot een Congres en daar alle mogendheden het eens zijn dat de conferentiën te Zurich binnen een veertien dagen moeten afloopen, zal het Congres zich weldra kunnen vereenigen. Alle onzekerheid op dit punt kan als geweken worden beschouwd.

Maar niettemin bestaat er juist op dit oogenblik eene ernstige aanleiding tot onrust. Ik heb u geschreven dat Garibaldi jl. maandag een onderhoud moest hebben met den Koning van Sardinië. Ik verneem thans (aan het ministerie van buitenlandsche zaken) dat dit onderhoud zeer levendig is geweest. Garibaldi zou aan den Koning zijne verdedigingsmiddelen hebben blootgelegd en hem de verzekering hebben gegeven van zijn voornemen om geheel Italië op te roepen tot verdrijving der Oostenrijkers uit dat Land. Hij heeft verklaard dat hij alleen dan de wapenen zou nederleggen, wanneer de laatste Oostenrijker den bodem van Italië had verlaten. Koning Victor Emmanuel moet geantwoord hebben dat hij gebonden was door zijne overeenkomsten met Frankrijk en dat hij zich daaraan niet kon onttrekken zonder een nieuwen oorlog met Oostenrijk te provoceren, waarin hij alleen zou staan en alles verliezen wat thans gewonnen was. Garibaldi zou daardoor niet overtuigd zijn geworden en men verwacht dat er na zijn terugkeer in de Romagna onlusten zouden ontstaan. In dat geval zou Frankrijk niet aarzelen ze met kracht te keer te gaan en door eene grillige combinatie der politiek zou de romantische held van de Italiaansche onafhankelijkheid afdalen tot het standpunt van een opperhoofd der rebellen. Intusschen moet ik hierbij voegen dat velen alles wat in de jongste dagen omtrent onlusten en agitatie in Midden-Italiaansche Staten zoo door depêches als anderszins werd verspreid, beschouwen als een middel, door Graaf Walewski beproefd om in Europa onrust te verwekken en de begeerte aan te kweeken van door eene restauratie der vroegere Vorsten een eind te zien gemaakt aan den onzekeren toestand. Om eerlijk te zijn moet ik er zelfs nog bijvoegen dat er worden gevonden die meenen dat Graaf Walewski niets liever zou willen dan dat werkelijk de toestand in Midden-Italië zoo dreigend was voor de rust van Europa als hij dien in verband met zijne politiek (misschien ook met de politiek des Keizers) voorstelt.

De Keizer van Marokko heeft 5000 man geregelde troepen naar Tanger gezonden; men blijft evenwel meenen dat de eerste aanval der Spanjaarden Tetuan en Rabat zal gelden.

Ik geloof te kunnen verzekeren dat het congres te Brussel zal bijeenkomen. Het is een der voorwaarden door Engeland aan zijne toetreding verbonden.

— De Moniteur deelt mede dat de Keizer, de Keizerin en de Keizerlijke Prins gisteren middag te Compiègne zijn aangekomen, waar zij door de verschillende burgerlijke en militaire autoriteiten werden verwelkomd.

— Uit Turijn wordt geschreven dat de opvolger van den heer Miglietti als minister van justitie nog niet benoemd is. Men zegt dat de portefeuille is aangeboden geworden aan den ridder Buoncompagni, hetgeen, in de tegenwoordige omstandigheden, een kennelijk blijk van sympathie voor Midden-Italië zou opleveren. De heer Buoncompagni zou echter, om geheel persoonlijke redenen, de benoeming hebben afgewezen.

De heer Galeotti van Florence heeft een tweeden druk uitgegeven van zijne brochure over de Toskaansche Wetgevende Vergadering, verrijkt met onderscheidene bewijsstukken en noten. Een van die noten is bestemd om de beschuldigingen van lord Normanby tegen den heer Buoncompagni met duidelijk bewezen feiten te wederleggen.

De heer Casati, minister van openbaar onderwijs, houdt zich met zijnen bekwamen secretaris-generaal, den heer Angelo Fava, een uitstekend letterkundige, bezig met het ontwerpen eener wet op het openbaar onderwijs. Naar deze wet wordt, zoowel in het belang der Natie als in dat der bekwame onderwijzers, sterk verlangd. Het beginsel van vrijheid van onderwijs zou in dit ontwerp worden gehuldigd, onder voldoende waarborgen tegen het misbruik dier vrijheid. De Koning heeft ll. zondag het besluit geteekend, waarbij het hof van cassatie naar Milaan wordt overgebragt. Het is gecontrasigneerd door den heer Ratazzi, minister van justitie ad interim. Men weet reeds dat deze maatregel een storm heeft verwekt; van al de dagbladen heeft alleen de Indipendente den moed en de loijauteit gehad dien maatregel billijk te noemen. Men heeft het dan ook zijn directeur, den afgevaardigde Boggio, hoogst kwalijk genomen. Te Genua daarentegen is de maatregel eenstemmig door de pers toegejuicht. De voorzitter en vier leden van het Hof hebben hun ontslag aangeboden. Men twijfelt echter niet of, wanneer de eerste onaangename indruk voorbij is, de noodzakelijkheid der verandering zal erkend worden.

— Volgens berigten uit Florence heeft de Regering eene zamenzwering tegen de tegenwoordige orde van zaken ontdekt en de voornaamste aanleggers daarvan, zoowel te Florence, als te Livorno, te Pisa en te Sienna (waar het ontworpen plan tegelijkertijd uitvoering moest erlangen) in hechtenis doen nemen. Dat plan luidde aldus: Eene proclamatie aan het volk, dus genaamd uitgaande van de Regering, zou laatstl. zondag in alle steden van Toskane zijn aangeplakt geworden, waarbij de Regering afstand deed van hare magt ten behoeve der verschillende municipaliteiten. Deze maatregel zou zijn gemotiveerd door eene voorgewende Fransch-Oostenrijksche expeditie ter herstelling van den Groothertog en het volk dien ten gevolge aangemaand worden zelf die herstelling te proclameren, ten einde de bezetting door vreemde troepen te voorkomen. Men had zorg gedragen er bij te voegen dat de Groothertog bij zijne komst eene liberale constitutie zou verleenen.

De eerste aanleggers van dit plan zijn geweest de advocaat Andreozzi en de heeren Busi en Piechianti. De zaak wordt geregtelijk onderzocht en weldra zal men den uitslag van dat onderzoek vernemen.

De oproeping voor de conscriptie heeft in eene plattelands-gemeente aanleiding gegeven tot ongeregeldheden, welke alleen door de gewapende magt onderdrukt zijn kunnen worden.

KEULEN den 2 November.

De cholera-epidemie, die te Elberfeldt zoo vele slagtoffers gemaakt heeft, is daar nu gelukkig geheel geweken, terwijl zij ook te Barmen nagenoeg opgehouden heeft.

— Eergisteren hield eene commissie van Pruissische generaals, onder het voorzitterschap des maarschalks Wrangel, te Berlijn zitting, om eenige haar voorgelegde vragen wegens de nieuwe organisatie des legers

te overwegen. Tot medeleden dier commissie werden de generaals Vorst Radziwill, Prins August von Wurtemberg, von Werder, von Schack, von Steinmetz, von Roon en von Alvensleben II benoemd. Bovendien zullen de Prinsen Frederik Willem en Karel van Pruissen deel aan de beraadslagingen nemen.

— In antwoord op een artikel in de Allgemeine Zeitung zegt de Preussische Zeitung het volgende, dat tot bevestiging van het vroeger gezegde wegens de goede verstandhouding tusschen Pruissen en Engeland en tevens tot meerdere inlichting wegens de ware beteekenis der te Breslau gehouden zamenkomst strekken kan:

„De Augsburger Allgemeine Zeitung plaatst aan het hoofd van zijn nommer van 28 october een brief uit Berlijn, die de zaken in een verkeerd daglicht tracht te stellen, ten einde zich daarvan als van een wapen tegen de Pruissische staatkunde te bedienen. De tegenwoordige staatkundige omstandigheden worden daarin, met dat doel, uit het oogpunt van een ver verwijderd en van het tegenwoordige geheel verschillend tijdvak beschouwd; bloote veronderstellingen worden als onwedersprekelijke feiten voorgesteld; men laat ons blad zeggen „dat Duitschland een verbond met Rusland sluiten moet, omdat de Keizer van Rusland de lijfeigenen heeft vrij gemaakt," en men eindigt met een oog van wantrouwen op de betrekkingen tusschen Pruissen en Engeland te slaan. Indien de waarheid den steller van dat artikel lief ware geweest, zou hij beter gedaan hebben door uit de kennelijke betrekkingen van Pruissen met Engeland dit gevolg af te leiden, dat de Pruissische Regering er groot gewigt aan hecht zijne betrekkingen met de Europesche Mogendheden zoodanig uit te breiden als voor de belangen van Duitschland bevorderlijk zijn kan. Wat ons betreft, wij zijn verzekerd dat Duitschland nimmer in de goede verstandhouding met een vreemd Hof, dat bereid is in het belang van den Europeschen vrede werkzaam te zijn, een afzonderlijk verbond van Pruissen met het buitenland zien zal. Wij houden ons overtuigd dat men in alle Duitsche Landen beseft hoezeer betrekkingen van dien aard, van de zijde eener groote Duitsche Mogendheid, het gemeenschappelijk Vaderland, deszelfs veiligheid en verdediging, voordeelig moeten zijn."

— De gemeenteraad van Berlijn heeft nu besloten de hand tot de viering van een gepast Schillersfeest te leenen, door een gedenkteeken voor den grooten dichter op een der openbare pleinen dier hoofdstad op te rigten en den eersten steen daarvan op den voornaamsten feestdag, den 10 november, te doen leggen. De raad wil, onder goedkeuring der vergadering der vertegenwoordigers der burgerij, 6000 daalders uit de gemeentekas voor het standbeeld aanwenden en heeft de te Berlijn gevestigde bijzondere feestcommissie uitgenoodigd de bereids ingezamelde bijdragen daarmede te vereenigen. Langs dezen weg zal het welligt nog mogelijk zijn een gepast openlijk Schillersfeest te verkrijgen. Omtrent de plaats waar het gedenkteeken opgerigt zal worden is men nog in het onzekere. Sommigen spreken van het plein tusschen het gebouw der Opera en de Koninkl. bibliotheek, anderen zouden aan het voorplein der Universiteit de voorkeur geven. Maar het eerste is reeds voor het gedenkteeken des graven van Brandenburg bestemd, op het andere wil men een standbeeld van Humboldt doen verrijzen. Derhalve is nu van eene andere zijde het plein voor den schouwburg voorgeslagen.

— De Aartshertog Ferdinand Maximiliaan van Oostenrijk en zijne Gemalin de Aartshertogin Charlotte zijn des avonds van den 29 october van Weenen naar Triest afgereisd, van waar zij zich eerst naar het door laatstgenoemde aangekocht eiland Croma in de wateren van Dalmatië begeven. Na aldaar drie dagen doorgebragt te hebben reizen zij, aan boord van het ter hunner beschikking gesteld stoomfregat Elizabeth, naar het eiland Madeira, waar zij vier weken blijven. Vervolgens begeeft de Aartshertog zich naar Rio Janeiro en keert eerst in de maand maart van daar terug. Of de Aartshertogin haren Gemaal ook derwaarts vergezelt is nog onzeker.

Per Telegraaf.

LONDEN den 3 November.

De Perzische Gezant te Parijs is alhier aangekomen.

Volgens eene depêche uit Parijs, welke door den Morning Post wordt medegedeeld, zou het tractaat tusschen Frankrijk en Oostenrijk gisteren of heden en dat tusschen Frankrijk, Sardinië en Oostenrijk waarschijnlijk overmorgen onderteekend worden.

PARIJS den 3 November.

De Wetgevende Vergadering te Florence is tegen den 7 november bijeengeroepen.

De gemeente-verkiezingen zijn te Florence en elders zonder gevolg gebleven, daar de kiezers niet zijn opgekomen.

Tweede depêche.

De Nationale Vergadering in Toskane is tegen maandag aanstaande bijeengeroepen, ten einde te doen overgaan tot eene nieuwe algemeene stemming des volks.

LONDEN den 3 November.

Koffij prijshoudend. — Thee stil. — Suiker flaauw; eene zeilende lading Havana n. 11¼ afged. tot 27/5. — Rijst vrij vast. — Metalen. Tin 132/ à 133/. — Talk 59/ à 59/3. — Oliën. Lijn- 27 6, Patent- 39 6, Raap- 35/, Palm- 47 9. — Veemarkt. Ter markt waren 1400 Runderen, 250 Kalveren, 4500 Schapen en 150 Varkens; prijzen lager en veel bleef onverkocht.

LIVERPOOL den 3 November.

Katoen. 8000 b. tot vorige prijzen afgedaan.

ANTWERPEN den 3 November.

Koffij en Suiker prijshoudend — Granen. Tarwe *f* 12¾ en Rogge *f* 7⅝.

PARIJS den 3 November.

Frankrijk 3 pc. 69.75; dito 4½ pc. 95.10. Crediet Mob. 778. Spanje 1¾ pc. 31⅛; dito 3 pc. 41.

LONDEN den 3 November.

De 3 pc. Geconsolid. 96⅛. Spanje 1¾ pc. 32¼; dito Buitenl. 3 pc. 44⅜. Mexico 3 pc. 22⅛. Venezuela 4½ pc. 28¼ à ¾; dito Uitgest. 14½ a 15. Holland 4 pc. 99¾; dito 2½ pc. 66⅛. Illinois Shares 61½ a 62½; dito Bonds 76 a 76¼.

WEENEN den 3 November.

Nationale Metalliek 5 pc. 77. Metalliek 5 pc. 71.25. Wissel Londen *f* 122.25.

FRANKFORT den 3 November.

Metalliek 5 pc. 56; dito Nationale 5 pc. 60. Spanje 1¾ pc. 31⅛; dito 3 pc. 40⅞.

ANTWERPEN den 3 November.

Spanje 1¾ pc. 31; dito Binnenl. 3 pc. 40¾. Metall. 5 pc. 57¼; dito Nation. 5 pc. 61¼.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 3 November.

H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden en Prinses Marie zijn heden van HD. buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— Men verneemt dat de personen van het gevolg van HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik door Z. M. den Keizer van Rusland met prachtige geschenken zijn begiftigd.

— Gisteren avond is in de Grootekerk alhier het gewoon jaarlijksch verslag van de 's Gravenhaagsche afdeeling van het Nederlandsch Bijbelgenootschap door ds. van den Broek gegeven. Van de 42.293 Bijbels en Nieuwe Testamenten afgegeven door het Nederlandsch Bijbelgenootschap in het afgeloopen jaar, werden 1119 door de afd. 's Gravenhage uitgereikt. De afd. ontving twee legaten, een van *f* 500 en een van *f* 200. Aan het bestuur zijn door den dood ontvallen de heeren J. C. Baud en J. J. Roozeboom, die op waardige wijze zijn vervangen geworden.

— Heden stond voor het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland teregt C. Bos, brievenbesteller aan het postkantoor te Schiedam, beschuldigd van het verduisteren van acten of bescheiden, aan den dader als commies der Hooge Regering ter zake van zijne bediening ter hand gesteld. De heer advoc.-gen. mr. la Grappe Dominicus requireerde eene tuchthuisstraf van 5—15 jaren. Na de voorgedragen verdediging van den heer mr. de Ranitz is de uitspraak bepaald op aanstaanden zaturdag.

Bij deze gelegenheid is de buitengewone karigheid der bezoldiging van de brievenbestellers weder ten duidelijkste gebleken, hetwelk ook door den geachten Voorzitter werd erkend, toen hij zeide dat de bezoldiging (*f* 250) van de brievenbestellers zeer schaars is, vooral bij de nieuw ingevoerde maatregelen, waardoor zij veel moeten loopen en bij gevolg ook veel slijtagie hebben.

— Vervolgens werd voor genoemd Hof behandeld de zaak van F. Ludewig, oud 61 jaren, reeds herhaaldelijk tot criminele lijfstraffen verwezen, en die in het geheel 36 jaren in den kerker heeft doorgebragt. De beschuldigde staat nu teregt wegens diefstal in een bewoond huis gepleegd met geweldoefening, welke geen sporen van kwetsing of kneuzing hebben veroorzaakt, en van landlooperij. Door den advoc.-gen. mr. la Grappe Dominicus is geëischt eene tuchthuisstraf van 5—20 jaren, te vermeerderen zelfs met een derde boven het maximum. Na de ambtshalve voorgedragen verdediging van den heer mr. I. Léon, is ook de uitspraak in dezen bepaald op aanstaanden zaturdag.

STATEN-GENERAAL.

Aan de leden der Tweede Kamer is rondgedeeld een adres van de Kamer van koophandel te Schiedam, gerigt aan den Minister van Finantien, en houdende bezwaren tegen het ontwerp van wet betrekkelijk het binnenlandsch gedistilleerd, waaromtrent zij mag aannemen dat een nieuw ontwerp in plaats van het in de vorige Zitting onafgedane zal worden ingediend. Overigens licht de Kamer nader hare bedenkingen tegen onderscheidene artikelen toe, met verzoek dat daarop bij het nieuwe ontwerp acht moge worden geslagen.

Staatsbegrooting voor 1860.

VOORLOOPIG VERSLAG
nopens HOOFDSTUK VIII (Marine).

Bij de overweging in de afdeelingen der Tweede Kamer van het wetsontwerp tot vaststelling van het VIIIste Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1860, betreffende het *Departement van Marine*, erkende men algemeen, dat de Memorie van Toelichting tot dit Hoofdstuk in uitvoerigheid gunstig afsteekt bij die, thans weder bij de begrootingen van onderscheidene andere Departementen van algemeen bestuur gevoegd. Zij wordt van eenen geheelen bundel staten en opgaven vergezeld, waaronder er zijn, welker belangrijken inhoud men geenszins miskent. Desniettemin moesten verscheidene leden, na het aandachtig lezen en vergelijken van al deze stukken, volmondig erkennen, omtrent datgene, waarop het hier eigenlijk aankomt, nog niet voldoende ingelicht te zijn. Sedert in 1854 onze marine verklaard werd in staat van verval te verkeeren, heeft het ook van de zijde der Kamer niet aan bereidvaardigheid ontbroken om de middelen tot herstel beschikbaar te stellen. Jaar op jaar is de begrooting verhoogd met een aanmerkelijk buitengewoon cijfer, hetwelk echter allengs met de gewone uitgaven voor dezen tak van dienst is zaamgesmolten. Voor weinige maanden is aan de loopende begrooting eene bijdrage van meer dan 22 tonnen gouds toegevoegd, met het bepaalde doel om het herstel der marine te bespoedigen. Niettegenstaande deze verhooging is het eindcijfer van het Hoofdstuk voor 1860 nagenoeg geheel gelijkvormig met dat voor 1859, en is dus de door sommigen gekoesterde verwachting, dat het toestaan van meer dan 10 millioen voor het loopende jaar tot eenige besparing voor het volgende leiden zou, niet vervuld. Een en ander moest wel aanleiding geven om te vragen: waarin bestaat de vermeerdering van het drijvend materieel, sedert 1854 voor de toegestane verhooging van Hoofdstuk VIII verkregen, en wat stelt de Minister zich voor van hetgeen nog noodig is om tot een meer of min normalen toestand te geraken? Wanneer laat het zich alzoo berekenen, dat het volkomen herstel der marine uit haren staat van verval daar zal zijn? De leden, die deze vragen deden, hadden zich die door het raadplegen der medegedeelde staten niet volkomen kunnen beantwoorden. Zij durfden dat gevoelen te eer uiten, omdat zij zich het oordeel herinnerden, door den tegenwoordigen Minister van Marine vroeger over de waardij van dergelijke staten, althans van sommige, geveld. Te meer werd op de beantwoording der gedane vragen prijs gesteld, daar in twee afdeelingen het gevoelen voorstanders vond, dat onze scheepsmagt in de laatste jaren veeleer achteruit dan vooruit is gegaan; dat wij in dit opzigt, zij het ook op eene veel kleinere schaal, geen gelijken tred met andere Zeemogendheden houden; en dat dit misschien ook daaraan is toe te schrijven, dat de tegenwoordige Minister reeds nu, terwijl het materieel nog zoo achterlijk is, te veel voorliefde voor eene active zeemagt heeft. Enkele leden gingen nog verder. Zij beweerden, dat onze tegenwoordige scheepsmagt in geenen deele de vergelijking kon doorstaan met die, welke wij bijv. in 1848 bezaten. Toen telde de beschikbare vloot 2000 vuurmonden: thans bezitten de schepen, die zee kunnen bouwen, er naauwlijks 4 of 500. Nu moge het waar zijn, dat de toepassing der stoomkracht een aanmerkelijken invloed op de wapening der oorlogschepen uitgeoefend en de waardij van elken vuurmond voor de weerbaarheid van het schip heeft verhoogd; waar zulke vergelijkingen te maken zijn, wordt het, meende men, tijd, dat door eene duidelijke uiteenzetting van feiten en cijfers de verkeerde indruk daarvan worde weggenomen.

Andere leden voerden hiertegen aan, dat de vergelijkende opgaven, die men verlangt, niet wel te leveren zijn. De zeilschepen van een vroeger tijdperk zijn met de stoomschepen van het tegenwoordige, die betrekkelijk zeer veel meer kosten, niet op ééne lijn te stellen. Wanneer men het aantal vuurmonden als maatstaf wilde aannemen, zou men op eenen grondslag bouwen, die ten eenenmale onjuist is. De vroegere wijze van wapening der oorlogschepen was zoo geheel anders, dat elke daarvan uitgaande vergelijking falen moet. Het feit, dat hier te Lande met opzigt tot den aanbouw van oorlogschepen veel meer werkzaamheid heerscht dan in vroegere jaren, laat zich, naar dit gevoelen, niet loochenen. Naauwelijks eenig ander middel bestaat er om te doen zien, dat die aanbouw goede vruchten draagt, en dat onze scheepsmagt is vooruitgegaan, dan het leveren der opgaven van hetgeen wij thans aan bruikbare oorlogschepen en vaartuigen bezitten, of binnen een kort tijdsverloop van 's Lands of van particuliere werven kunnen verwachten. Zulk een overzigt vindt men in de bijlage lit. A der Memorie van Toelichting, die, naar dit gevoelen, aan het doel beantwoordt.

Aan het einde der mededeeling, die de Minister in zijne Memorie van Toelichting omtrent de bestaande plannen wegens den aanbouw of verbouwing van oorlogschepen doet, wordt de hoop uitgedrukt, dat deze mededeelingen de overtuiging mogen bevorderen, dat „*stelselmatig*" aan het herstel der zeemagt wordt voortgewerkt. Vele leden konden niet ontveinzen, dat dit deel der memorie hun een geheel anderen indruk gegeven had. Wel verre dat daarin de vaste wil doorstraalt om naar een bepaald plan voort te werken, waren, naar hun gevoelen, weifeling en onbestemdheid in hetgeen geschiedt en voorgenomen wordt niet te miskennen. Tevens worden verzekeringen gegeven, die naauwelijks met hetgeen men omtrent den staat van zaken weet, zijn overeen te brengen en dus nadere opheldering vereischen.

Het besluit des Ministers om zelfs voor onze grootste oorlogschepen zich tot het gebruik van hulpstoomvermogen te beperken, wordt in de memorie geregtvaardigd door een beroep op onzen toestand als dien van een kleinen Staat, welke zich uitsluitend op een defensiven oorlog moet inrigten en steeds den eersten aanstoot lijdzaam moet afwachten. Verscheidene leden verklaarden die gezegden met leedwezen te hebben gelezen en niet te hebben verwacht, dat het herstel onzer marine in zulk eene bekrompen rigting zou plaats grijpen. Zij gaven zich niet over aan het droombeeld, dat Nederland nog, als in vroegere eeuwen, aanzienlijke vloten in zee zou kunnen brengen, geschikt om zich met die van eene der groote Zeemogendheden te meten, maar dat wij in tijd van oorlog nimmer, al ware het ook op eene kleinere schaal, eene aanvallende beweging ter zee zouden kunnen beproeven, en dus ons tot eene geheel lijdelijke rol zouden moeten bepalen, ging, huns inziens, te ver. Nederland, zeiden zij, is, als men op zijne uitgestrekte bloeijende kolonien let, geen kleine Staat. Al ware het niet in den Atlantischen Oceaan, in de Indische zeeën zou, tot verdediging dier onschatbare bezittingen, eene offensive beweging kunnen te pas komen. Bij het uitbreken van eenen zeeoorlog zouden wij waarschijnlijk eene der groote Zeemogendheden onder onze bondgenooten tellen. Het Staatsbelang brengt mede, dat wij een begeerlijk bondgenoot zijn, en reeds daarom moeten wij ons de mogelijkheid verzekeren om bij de vloten dier andere Mogendheden, zoo niet een geheel smaldeel, dan toch enkele schepen te voegen. Zelfs voor de verdediging onzer kusten en zeegaten scheen het beschikbaar hebben van oorlogschepen tot offensive bewegingen zeer gewenscht, al ware het slechts omdat dit den vijand zou noodzaken, op een bepaald punt eene grootere magt bijeen te houden, waardoor andere smaldeelen verzwakt en dus minder gevaarlijk zouden worden. Eindelijk moest bij het uitbreken van eenen zeeoorlog aan onze rijke koopvaardijvloot worden gedacht. Zou deze geheel onbeschermd kunnen worden gelaten en geenerlei convooi aan koopvaarders worden verleend? Zou het voorts in het onderstelde geval van eenen reeds uitgebroken oorlog of van verwikkelingen, die daarvoor vrees wekken, niet van overgroot gewigt zijn, enkele schepen met den meesten spoed naar Indië te kunnen zenden, zoodanig uitgerust en gewapend, dat zij onderweg de ontmoeting van eenen vijand van gelijke sterkte niet behoefden te schromen? Juist ook met het oog op al deze redenen had men zich tegen het denkbeeld verklaard, om geene schepen met vol stoomvermogen meer te bouwen, en dus de gelegenheid af te snijden tot het kampen in volle zee met de beste schepen van andere Natien.

Op deze beschouwing werd door andere leden geantwoord, dat, ofschoon de Minister zich over dit teeder punt misschien te sterk had uitgedrukt, het door hem op den voorgrond geplaatste begrip van de bestemming onzer marine wel aannemelijk was. Men wilde van deze zijde het nut van het bezit van *eenige* schepen met vol stoomvermogen niet betwisten: maar moest het toch zeer onwaarschijnlijk achten, dat wij met onze betrekkelijk kleine magt immer eenige offensive beweging van gewigt ter zee zouden kunnen ondernemen. Zelfs ter verdediging onzer kolonien tegen den aanval eener groote zeemogendheid zal niet ligt de daar aanwezige scheepsmagt, al wierd zij ook aanmerkelijk versterkt, een zeeslag kunnen wagen. Men zal daar, even als hier te Lande, vooral op eene goedberaamde defensive houding, zoowel ter zee als te land, bedacht moeten zijn. Mogten wij bij het uitbreken van eenen zeeoorlog of bij gegronde vrees daarvoor eenige onzer oorlogschepen buitengaats of met spoed naar Nederlandsch Indië willen zenden, wij zouden, even als in een vroeger tijdperk, groot gevaar loopen al die schepen te verliezen. Het smaldeel, dat wij gedurende den oorlog aan eene bevriende zeemogendheid zouden kunnen toevoegen, zou steeds niet dan zeer gering kunnen zijn en in geene de minste evenredigheid staan tot de magt, die de groote zeemogendheden thans kunnen ontwikkelen. Hoogst waarschijnlijk zou in ver de meeste gevallen ons welbegrepen belang medebrengen, ons niet aan het afstaan van zoodanig hulp-eskader te wagen en daardoor onze beschikbare magt te verzwakken; maar veel liever al onze schepen tot krachtige verdediging onzer zeegaten en stroomen binnengaats te houden. Wat het thans behandeld hoofdpunt betreft, betreedt dus de Regering, naar dit gevoelen, den goeden weg en was het niet raadzaam, haar daarvan af te trekken.

Van de andere zijde deed men opmerken, dat indien dit alles moest worden aangenomen en onze zeemagt derhalve alleen tot verdediging onzer zeegaten hier te Lande en tot handhaving van ons gezag in de kolonien tegenover de inlandsche bevolking moest worden gebruikt, die zeemagt op een veel eenvoudiger voet kon worden ingerigt en zooveel millioenen daarvoor niet meer jaarlijks behoefden te worden bestemd.

(*Vervolg hierna.*)

Provinciale Staten van Zuidholland.

In de heden gehouden zitting is door den Voorzitter medegedeeld dat de commissiën, belast met het onderzoek van verschillende in hare handen gestelde stukken, met hare rapporten gereed zijn. Deze onderwerpen worden aan de orde gesteld na de behandeling der reeds bepaalde. Daarna zijn de beraadslagingen voortgezet over het rapport der commissie, betreffende de wijzigingen in het reglement op de wegen en voetpaden, doch is dit onderwerp niet kunnen worden afgehandeld, door de terugzending van een artikel aan de commissie, om eene wijziging te brengen in de redactie.

ROTTERDAM den 3 November.

Onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester werd hier heden eene openbare vergadering van den Gemeenteraad gehouden, welke door 29 leden werd bijgewoond; afwezig waren de heeren de Bruyn, Gleichman, Hubrecht, Löhnis, Pincoffs, Reuchlin, van Stolk en J. van Vollenhoven.

Na de opening der zitting werden de notulen der vorige vergaderingen geresumeerd.

De Voorzitter deelde daarop mede, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1⁰, van Gedeputeerde Staten de goedkeuring op het Raadsbesluit tot wijziging der begrooting van het loopende jaar voor den aankoop der bleekerij aan den Oostsingel. — Voor kennisgeving aangenomen.

2⁰, van de Plaatselijke Schoolcommissie eene aanbeveling tot vervulling van de vacature in die commissie ontstaan door het overlijden van den heer mr. J. B. van der Ven en voortdurende door het bedanken van den heer G. J. Huygen; op die aanbeveling waren geplaatst de heeren P. A. Keuls en dr. G. Minderop. — Ter visie gelegd om in de volgende vergadering tot eene benoeming over te gaan.

3⁰, van de commissie voor de plaatselijke werken verzoek om magtiging ten einde over te gaan tot den verkoop van afbraak. — Ingewilligd.

4⁰, van dezelfde commissie een gewijzigd ontwerp voor de school in de Leeuwelaan; de commissie persisteert echter bij haar gevoelen, dat het beter is de school boven dan beneden te brengen. — Ter visie gelegd, om zoo mogelijk in de volgende vergadering te worden behandeld.

5⁰, van dezelfde commissie een voorstel, strekkende om met het huisje, dat nabij de Spanjaardsbrug voor mejufvrouw Kouwenhoven zal worden geplaatst, een verificateurshuisje te vereenigen, dat daar ter plaatse eene behoefte is, en waardoor men een zeer goed geheel zal erlangen; de kosten voor het huisje van mejufvrouw Kouwenhoven zijn op *f* 2500 geraamd, terwijl die voor het verificateurshuisje *f* 1100 beloopen zullen. — Goedgekeurd.

6⁰, mededeeling van Burgemeester en Wethouders, dat eene wijziging is gebragt in het plan nopens het aansluitingsriool van de Baan, zoodat dit riool thans geheel op eigen grond zal worden gelegd. — Voor kennisgeving aangenomen.

7⁰, berigt van den heer H. J. L. Minderop, dat hij de benoeming aanneemt tot lid der commissie tot het examineren van varenslieden. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

8⁰, aanzoek van een scheepstimmerman om den afstand van terrein aan den oever der Maas tusschen den molen en de Oude Plantage. — In handen gesteld van Burgemeester en Wethouders tot het uitbrengen van een prae-advies.

9⁰, een prae-advies van Burgemeester en Wethouders, strekkende om den hulponderwijzer bij de Tusschenscholen, Post, ingevolge diens verzoek, uit zijne betrekking te ontslaan. — Dienovereenkomstig werd besloten.

10⁰, mededeeling dat de commissie, belast om een rapport uit te brengen ter zake van het verstrekken eener bijdrage van wege de gemeente ten behoeve van den Zuiderspoorweg, verschillende bijeenkomsten gehouden had, waarbij de moeijelijkheid bleek om ten deze een prae-advies uit te brengen; zij had haar rapport echter gereed, toen eene missive werd ontvangen van den heer Commissaris des Konings in de provincie, meldende dat de Minister had besloten af te zien van de bijdrage der gemeenten, zoodat aan de gedane aanvraag geen gevolg behoefde gegeven te worden. Ofschoon daardoor het rapport vervallen was, stelde de Voorzitter evenwel voor dat met de daarbij behoorende stukken ter visie van de leden te leggen, waartoe besloten werd.

11⁰, eene uitnoodiging tot bijwoning der feestviering van het vijftigjarig bestaan van het letterkundig genootschap *Door vriendschap werkzaam* op dingsdag den 8 dezer, des avonds ten zeven ure, in het lokaal Verscheidenheid en Overeenstemming. — Bij eene hoofdelijke omvrage bleek dat alleen de heer van der Hoop in de gelegenheid was van de uitnoodiging gebruik te maken, waarvan kennis zal worden gegeven gelijktijdig met het antwoord op de aan Burgemeester en Wethouders gerigte uitnoodiging.

En 12⁰, van Burgemeester en Wethouders een nader voorstel tot regeling der jaarwedden van de verschillende onderwijzers en hulponderwijzers; ten gevolge der door Gedeputeerde Staten gemaakte aanmerkingen waren nu weggelaten de bepalingen omtrent de huren en het schoonhouden, welke punten van nadere schikking zullen moeten uitmaken. — Het nader voorstel werd terstond goedgekeurd en zal onmiddellijk aan Gedeputeerde Staten worden opgezonden, terwijl, zoodra de goedkeuring daarop is ontvangen, een vergelijkend examen zal worden gehouden tot vervulling der nog bestaande vacaturen.

Aan de orde was daarop het benoemen van een onderwijzer in de Hoogduitsche taal aan het Erasmiaansch Gymnasium. Met 24 stemmen werd de heer Wortman benoemd; 2 stemmen waren uitgebragt op den heer Valkhoff en 1 op den heer Mieg, terwijl 2 blanco-biljetten waren ingediend.

Met goedvinden der Vergadering benoemde de Voorzitter vervolgens tot lid der commissien voor het Oude Mannenhuis en voor de Slikken, in de plaats van den heer Mees, den heer Hoffmann.

Na eene korte discussie werden nog goedgekeurd de concept-verordeningen tot heffing en invordering der schoolgelden bij de Zeevaartkundige School.

De zitting werd daarop gesloten.

Wij vernemen dat als componist der quintet voor strijkinstrumenten, aan welke ter jongste algemeene vergadering der Maatschappij tot bevordering der Toonkunst loffelijke melding is toegekend, zich heeft bekend gemaakt de heer Jac. van Eysden, thans te Utrecht gevestigd, Rotterdammer van geboorte en die zijne opleiding in de compositie aan de alhier gevestigde Muzijkschool der voornoemde Maatschappij onder den heer Verhulst heeft genoten.

Z. M. heeft goedgevonden, te benoemen: bij het wapen der art.; bij den staf van het wapen, tot directeur der pyrotechnische school, tevens inspect. der buskruid-fabricatie, den luit.-kol. P. H. van der Meulen, van het 2de reg. vesting-art.; bij het 1ste reg. vesting-art., tot kapit. van de 3de kl. (naar ouderdom van rang), den 1sten luit. H. A. A. van Rijssen, van den staf van het wapen, adj. in de 1ste art.-directie; bij het 2de reg. vesting-art., tot luit.-kol. den majoor J. C. Launspach, van het 3de reg. vesting-art.; bij het 3de reg. vesting-art., tot majoor, den kapit. der 1ste kl. W. H. K. van Ingen, van het 2de reg. vesting-art.; tot kapt. van de 3de kl. (naar ouderdom van rang) de 1ste luits. jhr. W. U. C.

ridder van Rappard, van het reg. rijdende art., en K. A. Wimmer, van het 2de reg. vesting-art.; en tot majoor, den kapit. der art. W. H. Köhler, thans op non-activiteit, en zulks met bepaling, dat hij in den verhoogden rang het tegenwoordig non-activiteits-tractement zal blijven genieten.

Bij Zr. Ms. besluit is met ingang van den 1 nov. dezes jaars bevorderd tot kapit.-luit. t. z., de luit. t. z. van de 1ste kl. P. A. van Rees.

Bij Zr. Ms. besluit is de heer Henry Anthon jr. erkend als consul van de Vereenigde Staten van Amerika, te Batavia.

De Minister van Finantien heeft bij resolutie van 20 october ll. kenbaar gemaakt: dat de wet, bij art. 32 vorderende het vertoonen en met zich voeren van het patent, daarmede klaarblijkelijk gedoeld heeft op een patent, zoodanig als dit naar de wet behoort te zijn, waartoe ten aanzien van reizende agenten voor binnenlandsche huizen mede behoort, dat een afschrift van des meesters patent daaraan met het zegel der gemeente zij gehecht; dat deze beschouwing mede bevestigd wordt door § 2 van gezegd artikel, voor zoo verre daarbij o. a. de patentpligtigen van tabel VII aan de aldaar genoemde strafbepalingen worden onderworpen, wanneer zij ook ten aanzien van andere bepalingen der wet van 1843, en derhalve mede ten aanzien van die van art. 7 dier wet, in gebreke bevonden worden; — terwijl het voorschrift nopens die aanhechting dan ook bepaaldelijk in het belang is eener behoorlijke surveillance, in verband met het verschillende regt, dat van reizende agenten voor binnen- en van die voor buitenslands gevestigde huizen gevorderd wordt.

— De te Gouda aangehouden persoon van W. v. L., beschuldigd van het plegen van moord en diefstal te Reeuwijk, is eergisteren naar het huis van arrest te Rotterdam overgebragt.

— Eergisteren heeft te Dordrecht een treurig voorval plaats gehad. Een jongeling van ruim 16 jaren had namelijk het ongeluk, kort na zijne aankomst met een schuit hoepen van Sliedrecht aan de Walevest, over boord te slaan. Alle nog onmiddellijk aangewende pogingen ter zijner redding zijn, bij het toen heerschende ruwe weder, vruchteloos gebleven.

— Bij gelegenheid van het afscheid van den heer dr. van Stipriaan Luisçius, als geneesheer van het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te Delft, genaamd het St. Joris Gasthuis, is hem, ter herinnering aan zijne 25jarige dienst bij genoemd gesticht, door heeren regenten een geschenk in zilver aangeboden. De nieuw aangestelde geneesheer, dr. de Boer Vervoorn, heeft de dienst in het gesticht aanvaard, en bij die gelegenheid de geschiedenis daarvan herdacht.

— Ll. maandag avond werden de kunstoefeningen van de te Leyden gevestigde schilder- en teekenakademie, onder de zinspreuk: *Ars aemula Naturae*, in het nieuwe daartoe ingerigte lokaal plegtig geopend. De directeur-voorzitter der akademie, de heer mr. S. C. Snellen van Vollenhoven, hield bij deze gelegenheid eene gepaste aanspraak, waarin hij, na een woord over het doel der kunst te hebben doen voorafgaan, de lotgevallen der weinig gekende, doch belangrijke en der stad tot eer strekkende inrigting van den tijd harer stichting en eerste directeuren, Karel de Moor en Willem van Mieris, tot op deze dagen mededeelde. Aan het slot zijner rede rigtte de spreker een woord van dankzegging tot het Gemeentebestuur voor de belangstelling, die het tot nu toe in de akademie betoond had, en tot het bestuur van het genootschap *Mathesis Scientiarum Genitrix* voor de bereidwilligheid, waarmede het de oefeningen in het teekenen naar het gekleed model aan de akademie had afgestaan, en daarna een woord van gelukwensching tot hen, die thans aan de kunstoefeningen der akademie deel namen. Na het einde dezer aanspraak, die met belangstelling werd aangehoord, bleven de aanwezigen, op uitnoodiging der directie, nog korter of langer bijeen, en werd het overige van den avond aan vriendschappelijk onderhoud gewijd. Deze plegtige opening werd door den heer burgemeester en den heer wethouder Stoffels, als gecommitteerden uit het Gemeentebestuur, door eene commissie uit het bestuur van het genootschap *Mathesis Scientiarum Genitrix* en een 100tal andere genoodigden bijgewoond. De directeur, die op eene zoo onbekrompene wijze het lokaal ten behoeve der akademie had doen inrigten en aan haar ten gebruike had afgestaan, was ten gevolge van ongesteldheid niet aanwezig en werd met leedwezen gemist.

— Na verdediging van een Akademisch proefschrift, bevattende twee ziektegevallen door den schrijver waargenomen, is heden aan de Leydsche Hoogeschool tot doctor in de geneeskunde bevorderd de heer C. Honig, geboren te Alkmaar.

— Het Provinciaal Geregtshof van Noordholland heeft gisteren C. S., wegens valschheid in twee authentieke en publieke geschriften, door het verzinnen van verbindtenissen, het namaken van handteekeningen en het gebruik maken dier valsche acten, veroordeeld tot vijf jaren tuchthuisstraf en betaling van vier geldboeten, elk van *f* 50.

— Te Culemborg had ll. zondag een droevig voorval plaats. Bij een gerezen twist tusschen den beestendrijver van Es en den stoelenmatter H. de Beus bragt de eerste den laatste met een mes zoodanige verwonding toe dat deze weinige oogenblikken daarna overleed.

— Door Z. M. is benoemd tot regements-adjudant bij het 1ste regement dragonders te Arnhem in garnizoen, de ridmeester W. A. A. B. van Toll, van gemeld korps.

— Ll. maandag ontstond brand te Zutphen in eene woning nabij de chocoladefabriek. Terwijl man en vrouw afwezig en een paar jonge kinderen alleen te huis waren, ontdekte men dat de vlammen uit het dak sloegen. Spoedig aangebragte en doeltreffende hulp redde de arme kleinen en stuitte den voortgang van den brand.

— Ll. zondag zijn van Almelo de beide petitien aan Z. M. den Koning en de Tweede kamer ingezonden, betrekkelijk de spoorweg-aangelegenheden. Zij zijn in de gemeenten Almelo, Ambt-Almelo, Ootmarsum, Denekamp, Weerzelo, Tubbergen, Vriezenveen, Gramsbergen, Hardenberg, Ambt-Hardenberg, Ommen, Ambt-Ommen, den Ham, Wierden, Rijssen, Borne, Hengelo en Oldenzaal, of 18 van de 25 gemeenten van het hoofdkiesdistrict ter onderteekening aangeboden, en door nagenoeg 500 belanghebbenden geteekend.

— Te Dalfsen heerscht groote spanning omtrent de verdeeling der marktegronden, welke eene uitgestrektheid van 1800 bunders hebben.

— De Gemeenteraad aan Ommen heeft in zijne ll. zaturdag gehouden vergadering besloten tot het doen graven van een kanaal uit de Dedemsvaart naar Ommen, wanneer men daartoe eene 20jarige provinciale en eene Rijks subsidie in twee termijnen kan erlangen. De treurige toestand dier gemeente door het afleiden van het Vechtwater ten behoeve der Overijsselsche kanalen en Dedemsvaart zal daardoor worden opgeheven. Ten gevolge van dien lagen stand der rivier de Vecht, door de afleiding van het water veroorzaakt, heeft in bijna drie jaren tijds geene geladene schuit aldaar voor den wal kunnen komen. Men hoopt op eene provinciale en op eene Rijks subsidie van *f* 16.000, terwijl in de ontbrekende kosten door de gemeente zal worden voorzien. Wel zal dan het offer der gemeente nog aanzienlijk moeten zijn, maar, daar de tegenwoordige toestand van Ommen niet dan tot groot nadeel der bewoners langer kan voortduren, twijfelt men niet aan de benoodigde bijdragen der gemeenteleden.

— Als een bewijs van buitengewone groeikracht deelt men mede dat in een tuin te Rouveen, prov. Drenthe, een zoogenaamde kalabas-appel is geteeld van 9,5 Ned. ℔. Zijn grootste omtrek bedroeg 1,1 Ned. el.

— Van den 22 tot en met den 28 october jl. zijn 10 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven en 11 door die ziekte aangetaste runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 2294.

— Sedert eenige dagen zijn ruim 2000 jarige kalveren uit Friesland door Dalfsen gevoerd. Zij waren tegen zeer hooge prijzen opgekocht, en zijn, zoo men zegt, naar Hongarije verzonden.

— Omtrent den ll. woensdag nacht plaats gehad hebbende brand op Grettingabuurt te Harlingen bestaat een sterk en algemeen vermoeden, dat die door kwaadwilligheid veroorzaakt is. Men verneemt dat door de bevoegde autoriteit bevel is gegeven tot in hechtenisneming van den eigenaar, die het pand het laatst bewoond heeft.

— Omtrent den verschrikkelijken storm die den 25sten ll. op de kusten van Engeland en Frankrijk gewoed heeft wordt aan de Groninger Courant een particulier schrijven medegedeeld uit Saint Nazaire (aan de Loire inferieure), dd. 26 october, waaraan wij het volgende uittreksel ontleenen:

„ Gisteren hadden wij hier zulk een verschrikkelijk onweder als er sedert 25 jaren geen plaats heeft gehad. De bliksem is in een schip en in eene kraan van het Gouvernement geslagen, zonder evenwel groote schade te veroorzaken.

„ Het water rees zoo geducht, dat het 10 duim hooger dan het dok stond; verscheiden schepen geraakten op strand; de huizen op het strand hebben veel geleden, en schoon van drie verdiepingen, de golven sloegen er letterlijk over heen. Men zegt dat het water 60 tot 70 voet hooger was dan de straten. Nooit heb ik zulk een grootsch natuurverschijnsel gezien. De lucht was gedurende het geduchte onweder aanhoudend vol bliksemvuur, en daarbij zulke vreeselijke donderslagen, alsof geheele batterijen kanonnen gelost werden. Al het volk op de kaai; de schepen op de reede gedurig onder water, zelfs de masten. Men zag niets dan hooge waterbergen en van tijd tot tijd de masten van een schip. De schepen op de reede hebben echter niets geleden. De reede is voortreffelijk."

— Volgens eene mededeeling van Zr. Ms. Consulaat-Generaal te Napels is aldaar den 10 dezer eene quarantaine-verordening uitgevaardigd, houdende: 1°, dat de schepen, komende uit de havens van Syrië, welke laatstelijk in het geheel niet werden toegelaten, eene observatie-quarantaine van 15 dagen zullen moeten houden, onder verpligting om de aan boord hebbende goederen in het Lazaret van Nisida aan eene zuivering te onderwerpen, en 2°, dat de schepen, komende uit alle Ottomannische havens in Europa, welke bij verordening van 20 september jl. aan eene observatie-quarantaine onderworpen waren, vrijelijk zullen worden toegelaten.

— De Amsterdamsche Courant meldt, dat de pakhuizen van den heer Spengler op Decima in den nacht tusschen 19 en 20 augustus door brand zijn vernield. Bij eenige ongeregeldheden waren aldaar drie Japanners door Engelschen gedood en twee zwaar gewond.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 3 November.

OVERLEDEN: J. de Jong, wedn. van C. E. Graubener, 66 j. — C. Schuurs, jd., 1 m. — J. van Putten, man van T. M. Laats, 59 j. — J. H. Wittenbeer, jm., 18 j. — P. Rodenburg, z., 7 m. — T. Fowler, z., 26 j. — P. Hukkenzwager, wedn. van P. Kouwenhoven, 43 j. — D. Buytelaar, man van K. de Noorlander, 73 j. — C. Buyzerd, d., 2 j. — W. Noorlander, d., 1 m. — H. W. van Veen, d., 12 j.

BEVALLEN: H. Bubberman, geb. Sik, levenl. z. — J. H. Baan, geb. van der Leeuw, z. — C. de la Bella, geb. van Engel, d. — P. M. Duchiene, geb. Klein, z. — M. J. Waltman, geb. de la Cour, z. — J. Nieuwstraten, geb. Versteeg, z. — M. Wiezehaan, geb. Stoute, d. — M. L. Smol, geb. Bongard, z. — A. E. Dombof, geb. van der Hargh, d. — P. J. H. Toekar, geb. de Ridder, d. — C. Spek, geb. Molenaar, d. — A. van Haaften, geb. van Gaalen, z.

Cargalijsten.

Amsterdam.

BATAVIA, Holland, Auffmorth. — 3580 b. Koffij, 1676 k. Suiker, 290 sch. Tin, NHM.

COLOMBO, Wellington, Mahey. — 929 v. Koffij, 2867 kluw., 68 p. Coiryarn, 72 roll. gevl. dito, NHM.

SURINAME, Josephine, Hofker. — 49 v. Suiker, G. C. Bosch Reitz; 60 v. dito, van Heukelom en Vollenhoven en P. J. M. Fauchey; 54 v. dito, van Heukelom en Vollenhoven; 35 v. dito, G. A. Cramer; 25 b. Koffij, Wed. F. N. L. Aberson; 68 st. Hout, Meijes en Smits.

SANTANDER, la Asturiana, Valdez. — 1 lading Tabakstelen, Order.

240ste Staats-Loterij.

1ste Klasse, 4de Lijst.

Trekking op 3 November.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 400: N°. 4244
„ „ - 100: „ 3097

Prijzen van *f* 20:

434	3520	5673	7205	9766	12451	15140	17603
444	3678	5749	7267	9804	12878	15170	17758
1041	3752	6001	7676	9989	13163	15369	17889
1042	3875	6012	7891	10230	13236	15858	18080
1173	4007	6120	8118	10617	13561	16285	18347
1434	4231	6194	8237	10730	13595	16757	18693
1649	4252	6217	8401	10823	13885	17053	18940
1993	4539	6499	8916	10842	14267	17104	19254
2297	4646	6706	9034	10851	14432	17124	19393
2667	4835	6732	9346	11128	14577	17147	19699
2728	4885	6940	9606	11932	14737	17302	19732
2759	5252	7144	9750	12324	15063	17422	19735
2854	5616						

NB. In ons vorig N.° stond abusief N.° 3889 *f* 20; dit moet zijn N.° 3869.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, het Nederl. Barkschip Patriarch Sambiri, kapit. G. G. Lion. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA, het Nederl. Campagne-Fregatschip Medea, kapit. J. Lourens. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA, het Nederlandsch Campagne-Fregatschip Jason, kapit. J. H. Lammerts van Bueren. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Ned. Clipper-Barkschip Jhr. Mr. van de Wall van Puttershoek, kapitein K. F. Lammerts. Adres bij Hudig & Pieters, alhier, en D. van Wageningen, te Dordrecht.

BOSTON, het Nederl. Brikschip Vasco de Gama, kapit. H. B. de Groot. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

KANAGAWA, bij JEDDO (JAPAN) via BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip Krimpen aan de Lek, kapit. W. Ouwehand, om in het begin van de maand November 1859 te vertrekken. Adres bij den Reeder Murk Lels, te Alblasserdam, en bij de Cargadoors Kuyper, van Dam & Smeer, te Rotterdam, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

MELBOURNE, het Ned. Barkschip Vrede, kapit. J. L. ter Bruggen; vertrekt 15 November. Adres bij W. Ruys J. Dz. en Hudig & Pieters, te Rotterdam, en de Vries & Co., te Amsterdam, of bij de Bevrachters Dörschlag & Gerbaulet.

NAPELS, het Napolitaansch Brikschip Margherita, kapit. G. Cafiero. Adres bij van den Bey & Co. en Hudig & Pieters.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Wabamo, kapit. L. F. Doty. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Bremer Fregatschip Johannes, kapit. D. von Fritzen. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Seth Sprague, kapit. J. M. Gillespie. Adres bij Wambersie & Zoon.

ROSARIO, het gezinkt Hanoversch Brikschip Augusta, kapit. J. van Veen. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

SOERABAIJA en MACASSAR, het Ned. Schoenerschip Adriana Jacoba, kapit. Blekkingh. Adres bij de Reeders 't Hoen, Hudig en Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters.

SOERABAIJA, het Barkschip Kinderdijk, kapitein D. Zwanenburg. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen, en te Amsterdam bij de Coningh & Co.

TRIEST, het Ned. Schoenerschip Veendam, kapit. B. A. Hazewinkel. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Te Amsterdam:

SYDNEY, de Nederl. Clipper-Bark Amazone, kapit. J. Abbink; ligt gereed. Adres bij W. Ruys J. Dz. en Hudig & Pieters, te Rotterdam, en de Vries & Co., te Amsterdam, of bij de Bevrachters Dörschlag & Gerbaulet.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aang.* 3 nov. *Stad Dordrecht* (st), Londen
Vertrokken.
3 *Vlinder*, Noordzij, binnendoor n. Vissingen
Uit zee terug.
Triton, Adriaans, v. Rott. n. Batavia
(W. Z. W.)

Hellevoet. (W) *Aang.* 3 nov. *Hollander* (st.), Pillau
Alert (st.), Hull
Beacon, Turner, Sunderl.
James Scott, Creig, Odessa
(is op Zuid-Pampus aan den grond gevaren, doch per *Brouwershaven* in vlot water gebragt en op de reede geankerd.)
Vertrokken.
Albatross (st.), Liverp.
Concordia (st.), Londen
Zeilklaar.
Graafstroom, Ruhaak, Batavia
Mina, Hoff, Runcorn
Casilda, Stafford, Liverp.
Marie Charlotte, Allain, Newcastle
Julia, Fudge, dito
Lisette, Zimmermann, d.°
Moderazione, Ballestrina, dito
Alexander, Buchhoff, Oostzee
Dorothea Schmahl, Casse, dito
Ceres, Egeness, Noorw.

Brielle *Aangek.* 3 nov. *Magnet* (st), Londen
Schiedam (st.), dito
Prins v. Oranje (st), Duinkerken
(Z.W.—Z.Z.W.)

Maassluis (W.) 3 nov. Niets gepasseerd.

Amsterdam *Vertr.* 3 nov. *Christian*, Filter, Livorno

Texel *Aangek.* 1 nov. *Shincliffe*, Copperthwaite, Sunderland
Clio, White, d.° n. Rott. (als bijlegger)
2 *Aurora* (st.), Londen

Zierikzee *Aang.* 1 nov. *Cadsandria*, Oomkens, Newcastle
Terug uit zee
Clemens, Persoon, n. Newc. bestemd

Vlissingen *Aangek.* 31 oct. *Rena*, Hilbers, Villanova
1 nov. *Marie Jaannette*, Fekkes, Messina
Robina, Montgomery, Akyab

—o—

Valparaiso *Aangek.* 14 sept. *Theodor*, Martens, Amsterdam

Callao *Aang.* 13 sept. *Anna Augusta*, Tinholt, Valparaiso

Suriname *Aangek.* 23 sept. *Cornelia Hendrika*, Jaski, Amsterdam
Vertrokken.
27 *Willem Eduard*, v. Wijk, Amsterdam
3 oct. *Cuba*, Eylers, dito

Laguayra *Aang.* 7 oct. *Johan Martin*, v. Slogteren, Liverp.

Havanna *Aangek.* 30 sept. *Fortuna*, Warnaar, Rotterdam

Baltimore *Vertr.* 12 oct. *Leila*, Haines, Rott.

Odessa *Vertr.* 19 oct. *Marinus & Geertr.*, de Vries, Holland

Palermo *Aang.* 23 oct. *Hillechiena*, Hooghoudt, Amst.
Vertrokken.
22 *Canmore*, Llewellyn, Rotterdam

Alicante *Vertr.* 25 oct. *Vriendschap*, Mulder, Belfast

Lissabon *Aangek.* 18 oct. *Elsina Geertruida*, Mulder, Shields
20 *Voorwaarts*, Vink, dito
Ceres, Meuldijk, dito

Bij **Oporto** *Aangek.* 27 oct. *Betje Pronk*, Vos, Shields
Industrie, Puister, dito

Bilbao *Aang.* 28 oct. *de Maas*, Post, Vlaardingen

Dublin *Aangek.* 31 oct. *Titia*, Potjer, Oristano
Vertrokken.
Cornelia Wilhelmina, Hoeksma, Liverpool

Queenstown *Vertr.* 30 oct. *Annechina*, v. d. Wijk, Clare

Liverpool *Aang.* 1 nov. *Annechina Harmina*, Stutvoet, Nantes
In lading.
Annegina, Blouw, Groningen
Uitgeklaard.
31 oct. *Capella*, Lange, Batavia en Soer.
Kroonprinses Louise (st.), Amsterdam
Arendina, Smit, Hamb.
Wieka, Eefting, Suriname

Cardiff *Aangek.* 31 oct. *Johanna Paulina*, Wessels, Dublin

Portland *Binneng.* 31 oct. *Ettje*, Mooi, Stettin n. Livorno

Londen *Uitgekl.* 31 oct. *Susan West*, Reason, Rott.
Bougina Lammechina, Veenhuizen, avont.
1 nov. *Heerenveen*, Prins, Fernambuck
Vier Gezusters, Mugge, Newc. en Groningen
Vier Gebroeders, de Boer, avontuur
In lading.
Alida, Oldenburger, Rio-Janeiro
Hillechina, Gruppelaar, Livorno

Gravesend *Vertr.* 2 nov. *Josepha Louisa*, Muysson, Sydney

Grimsby *Aangek.* 1 nov. *Princess Royal*, Braham, Rotterdam

Hartlepool *Aang.* 30 oct. *Emilie*, Rasmussen, Rotterdam
Latona, Schiedam

Sunderland *Aang.* 31 oct. *Tartar*, Jaques, Amsterdam
Zenith, Booker, dito

Shields *Aangek.* 31 oct. *Eensgezindheid*, Holstein, Harlingen
1 nov. *Brandon*, Murrow, Rotterdam
Eendragt, Munneke, Harlingen
Johannes, v. Eyk, Middelburg
Adler, Betten, Schiedam

Greenock *Aang.* 1 nov. *Equator*, Nieuwenhuis, Suriname

Grangemouth *Vertr.* 1 nov. *Johanna Ettina*, Schuur, Hamburg

Dundee *Vertr.* 30 oct. *Helena*, de Jonge, Zwolle

Aberdeen *Vertr.* 31 oct. *Pollux*, de Jonge, Newcastle

Peterhead *Vertr.* 31 oct. *Catharina Cornelia*, Marines, Altona

Hamburg *Vertr.* 2 nov. *Erndte*, Brütt, Amsterdam

Harburg *Aangek.* 28 oct. *Minister v. Bosse*, Sissingh, Messina

Dantzig *Vertr.* 30 oct. *Jacob Jr.*, Bakker, Amsterdam

Pillau *Vertr.* 30 oct. *Maria*, Hendriks, Groningen

Bolderaa *Aangek.* 28 oct. *Tweelingen*, Middel, Amsterdam
Sancta Maria, Swart, Londen
29 *Helena*, Schreuder, St. Petersburg
Vertrokken.
26 *Heinrich*, Krull, Holland
27 *Anna Hendrika*, Ebling, Elseneur
Anna, Jongebloed, dito
Alida, Veen, dito

Kroonstad *Aangek.* 25 oct. *Maasstroom* (st.), Havre
2 nov. *Anna Paulowna* (st), Amsterdam

Stockholm *Aangek.* 27 oct. *Esaias Tegner*, Jönsson, Amst.
Maria, v. d. Star, Hamb.
Hebe, Falkenberg, Soerabaija

Wargoe *Binnengel.* 28 oct. *Hillechina*, Schuring, Newc. n. Halmstad
(wegens storm en tegenw.)

Christiania *Uitgekl.* 26 oct. *Jacobus Anthonie*, Mellema, Amst.

Frederikstad *Aang.* 15 oct. *Oscar*, Evensen, Holland
22 *Marie & Fanny*, Unger, dito
Mercurius, de Boer, Harlingen
Jonge Rieke, Klein, dito
Catharina Frederika, Smit, Holland

Osterrisoer *Aangek.* 20 oct. *Freyer*, Wleugel, Amsterdam
Vennerne, Klock, dito
Jonge Klaas, Mandema, Delfzijl

Fredrikshavn *Binnengeloopen* 27 oct. *Froukje*, Faber, Dokkum n. Aarhuus

Kopenhagen *Aangek.* 2 nov. *Willem I* (st.), Amst. n. Stettin

Elseneur *Aangek.* 31 oct. *Marchina Rosetta*, Koning, Cardiff n. Pillau
Hendrika, Schenk, Newc. n. Dantzig
Drie Gezusters, Oldenburger, Memel n. Harlingen

—o—

Brouwershaven 3 nov. Het op den 31 oct. jl. van hier naar Batavia vertrokken fregatschip *Triton*, kapit. Adriaans, is heden middag wegens stormweder hier uit zee teruggekomen; heeft geene schade. Alles wel aan boord.

Amsterdam 3 nov. Het schip *Koerier*, kapit. T. J. Rotgans, van Macao te Samarang aangekomen, heeft op de reis veel slecht weder doorgestaan, waardoor de mast gekraakt en vele zeilen verloren en gescheurd zijn geraakt; zou naar Batavia verzeilen om nagezien te worden.

Nieuwe Diep 2 nov. Het op de Haaks verongelukte schip (*zie ons vorig nommer*) is de Engelsche brik *Emily*, kapit. Bird, v. Newcastle met steenkolen herwaarts bestemd. — Het Ned. schoenerschip *Maria*, kapit. J. J. de Boer, van Amst. n. Triest, 31 oct. van hier uitgezeild, is in de Eijerlandsche Gronden gestrand, doch het volk gered.

Terschelling 31 oct. Gisteren is op de hoogte van dit eiland door het volk verlaten en gezonken het Engelsch brikschip *Homer*, kapit. E. Hunter, met eene lading steenkolen v. Newcastle n. het Nieuwe Diep. De equipage, uit 9 koppen bestaande, is door schipper Molenaar, voerende de loodsboot n.° 1, met veel gevaar gered en alhier aangebragt.

Yarmouth 31 oct. Uit het wrak van het schip *James & Jessie*, k. Kissack, van Port Gordon n. Rott., alhier gestrand en verongelukt, zijn 26 v. haring geborgen.

Shields 2 nov. De Belgische brik *Nijverheid*, van Brugge, is in den afgenacht op Herdsand gestrand, doch het volk gered.

Ramsgate 1 novemb. Binnengel. *Active*, Gentry, v. Rotterdam n. Newhaven, met verlies van anker en ketting, weggeslagen spil, gescheurde zeilen en lekkage.

Wiborg 31 oct. Het Ned. schip *Haven*, kapit. Koning, van Kroonstad n. Londen, is op Tamio, nabij Fredrikshamn, gestrand en vol water geloopen; de lading hennep is beschadigd, het volk gered. (*Reeds kortelijk in ons vorig n.° vermeld.*)

Elseneur 1 nov. Het te Pekela te huis behoorend kofschip *Annegiena*, kapit. Schuring, van St. Petersburg naar Firth of Forth, is gisteren ochtend 4 ure eenige mijlen N. van Kullen in aanzeiling geraakt met het Pruissisch galjasschip *Argo*, kapit. Spiegelberg, v. Newcastle n. Stettin. De *Annegiena* verloor den fokkemast en de boegspriet, en werd, volgens zeggen ook lek geworden zijnde, door de bemanning verlaten, die zich aan boord van de *Argo* begaf en gisteren alhier aankwam. Later werd de *Annegiena* door de Pruissische bark *Sidonia* en brik *Patriot* gevonden en op sleeptouw genomen, doch wegens windstilte verzocht men het voorbijvar. Pruiss. stoomschip *Marie* om de kof herwaarts te slepen, zoodat deze gisteren avond de *Annegiena* alhier ter reede bragt. — De *Argo* heeft ook schade bekomen, doch is digt gebleven en zal de reis voortzetten.

Almeria 1 nov. De Napolitaansche brik *Rachele*, kapit. Scarpato, v. Taganrog met tarwe n. Falmouth, is bij Roquetas gestrand, doch het volk gered.

—o—

Gepraaid:

10 oct., op 30° NB. en 37° WL., de Ned. schoenerbrik *Sicilië*, kapit. T. C. Schol, van Monte-Video n. Cadix.

—o—

1 nov. De wind te **Falmouth** Z. W., storm; te **Deal** W. N. W., zeer hard; — 2 nov. te **Falm.** stil; te **Deal** W. Z. W.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 4 nov.: 1ste getijde 10 ure 26 min.; 2de get. 10 ure 50 min.

Arnhem. Waterhoogte 2 nov. 0.73 el.

Keulen. Rijnhoogte 2 nov. 4 v. 2 d. Rijnl.

Aangekomen 2 nov.: J. Th. Noll van Rotterdam met 2810 ctr.

—o—

Beurstijdingen.

ROTTERDAM den 3 November.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl....	Werk. Schuld 4 pCt.	96⅞		
Spanje,..	Binnenl.a6 m. 3 "	40⅝		
"	Certif. Coupons "	4 5/16		
Portugal,	Obl. 1856 7/9. 3 "	42¼	42⅜	42¼
Rusland,	Obl. 1828/29..5 "	101⅜		
"	dito 1831/33...5 "	85¾		
"	Obl. Lond... 3 "	64⅜		
"	bij Stiegl. 18545 "	90½		
"	dito dito 1855 5 "	99½	99⅝	99½
-	Spoorw. Aand. f	220⅓	220½	220⅛
Pruissen,	Obl............5 "	101½		
Oostenr.,	Obl. in Metal. 5 "	53⅝	53¾	53⅝
"	dito N. te Ams.5 "	73½		
"	dito Nat. Met.5 "	57 13/16	58⅛	57⅞
"	Ad.fl 250 1839 f "	277		
Venez.,..	Oblig. ....1½ "	14 3/16		
Mexiko,..	Oblig. .... 3 "	20¾		

De beurs toonde heden wederom over het algemeen zeer veel vastheid, inzonderheid met betrekking tot Oostenrijksche fondsen, waarin tamelijk levendige omzettingen plaats grepen.

Het Commité der Effectenhandelaren,
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Oostenrijk, Metalliek 2½ pc., 28¾, 28⅞, 28 13/16; dito Oude 5 pc., 54; dito Nationale, 5 pc., 57¾, 58.

AMSTERDAM den 3 November.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,..	Werk. Schuld2½ pCt.	63	63⅞	63¾
"	dito dito 3 "	75⅞	76	
"	dito dito 4 "	96¾	97⅛	97⅛
"	Amort-Synd...3½ "			
"	Handel-Maats.4½ "	126½		
"	O. I. Leening4 "	95⅞		
"	Leen. Holl. Sp. "			
"	Rijn-Spoorw...4½ "			
"	Maats.v.Weld.4 "			
België,...	Cert. *Rothsch.*2½ "			
Frankrijk,	Certificaten....3 "			
Spanje,..	Buitenlands. ..1¾ "	31 7/16	31½	
"	dito 3 "	43¼	43⅜	
"	Binn. a f 60003 "	40¾	40 15/16	40⅞
"	Amort. Schuld.........	10⅛		
"	Bew. v. Coup..........			
Portugal,	Oblig. ....3 pCt.	43¼	43⅜	43 5/16
"	dito 1856 57..3 "	41 15/16	42 3/16	41 15/16
"	dito Uitgest. ..			
Rusland,	Obl. *Hope en C.*5 "	103⅝	103⅞	103⅞
"	dito 1828 29..5 "	101⅝	101¾	101¾
"	Cert. 1831/33..5 "	85⅝	85 11/16	
"	dito 1840......4 "	80⅞		
"	dito *Stieglitz*..4 "	80¾		
"	dito d.° Nieuwe5 "	90¼		
"	dito d.° 1855 N.5 "	99⅝	99⅞	99 13/16
"	dito te Londen5 "			
"	dito v. Assign.6 "	61⅝		
"	Inschr. dito ...6 "			
Polen,....	Aand. 1835.........f	157¼	157½	
"	Obligatien......4 pCt.			
Pruissen,	Oblig........... 4½ "	101⅜	101½	101⅜
"	Aand....... 3½ "			
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.*5 "	61½		
"	dito dito 4 "			
"	dito Met. Oude5 "	53 9/16	54	53 9/16
"	dito N. te Ams.5 "	73⅛	73½	73⅛
"	dito Nat. Met.5 "	57½	57⅞	57 11/16
"	dito Metall.....2½ "	28 9/16	28⅞	28 9/16
"	Wen. Ad. fl 2504 "	262	263	
Brazilië,	1824, £ 100,5 "	99⅝		
Equador,	£ 100..........1 "	15		
Venez.....	Obligatien......3 "	27⅛		
"	Uitgestelde ....1½ "	14⅛		
Grenada,	Obligatien......3¾ "	15⅛		
"	Uitgestelde	5 1/16		
Mexico...	Obligatien......3 "	20 11/16	20¾	
Illinois,	.....................7 "	80¼		

Rusland, Spoorw. Actien, volgef., 5 pc., 219¾, 220¼. Weener Bankactien f 842. Fransch-Oostenr. Spoorweg Oblig., bij Hope & Co., 3 pc., f 121. Brazilië, 1852, 4½ pc., 91½. Griekenland, 5 pc., 3⅛, 3¼. Nieuwe Russen 64 3/16.

Beleening 3 pc., Prolongatie 3 a 3½ pc., Disconto 3 pc.

Van binnenl. Integralen aangeboden en 4 pcts. gevraagd. Van buitenl. Oostenrijksche iets beter. Amerik. aangeboden.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63¾. Spanje, 1¾ pc., 31 7/16 a ½; dito Binnenl. 3 pc., 40⅞. Oostenrijk, Metall., 5 pc, 53⅝; idem Nat., 5 pc., 57⅝.

LONDEN den 2 November.

3 pc. Cons.cont.	96⅛	a	96¼	3 pc. Peru....	69	a	71
id. id. op tijd	96⅛	-	96⅜	4½ pc. id. Urih.	82	-	84
5 pc. Oostenrijk	78	-	80	id. te New-Y.	82	-	83
4½ pc. België..	98	-	100	3 pc. Portugal.	45½	-	46½
5 pc. Braz. 1824	100	-	102	5 pc. Rusland.	109	-	111
id. 1829/39 ...	—	-	—	4½ pc. idem	98	-	100
id. 4½ pc. 1852	95	-	96	3 pc. Spanje...	44	-	45
idem 1858....	95	-	96	1¾ pc. idem...	32¼	-	32¾
6 pc. Buen.-Ayr	78	-	80	idem Amort. ..	10½	-	11½
6 pc. Chili....	102	-	103	id. Cert. Coup.	4	-	4½
3 pc. idem....	72	-	76	5 pc. Sardinië.	86	-	87
5 pc. Denemark	98	-	102	6 pc. Turkije..	78	-	79
3 pc. idem ...	85	-	87	idem Nieuwe..	67	-	68
2½ pc. Holland.	65½	-	66½	4 pc. idem....	103	-	103½
4 pc. idem....	99	-	100	3 pc. Venezuela	27	-	28
Ecuador	15½	-	16½	idem Uitgest..	14	-	15
id. Land-warr.	3½	-	4½	Wissel Amst. krt.	11.13	a	14½.
3½ pc. Grenada.	17	-	18	idem 3 m.	11.15½	-	16.
id. Uitgestelde	5	-	5½	id. Rott. 3 m...	11.15½	-	16.
3 pc. Mexico.	21¾	-	22¼	id. Parijs kort....	25. 7½	-	15.
4½ pc. Peru...	90½	-	91½	idem 3 m.....	25.30	-	35.

Binnenlandsche fondsen iets hooger. In buitenlandsche ging niet veel om, maar de stemming was gunstig.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 3 Nov.

	2 maanden.	Kort.
Londen...	11.60	11.65
d.° 3/m.	11.57½	—
Parijs . .	55½	55⅝
d.° 3/m.	55 5/16	—
Bordeaux.	55 3/16	55⅝
Genua. . .	45¼	—
Livorno. .	38½	-
Napels . .	78¼	—
Petersb. .	165	—
Hamburg.	35⅛	35 3/16
d.° 3/m. .	35 1/16	—
Antwerp .	—	1½ v

	6 weken.	Kort.
Frankfort	99¾	—
Augsburg	99	—
Weenen..	93½	—
Triest. . .	92¾	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 3 Nov.

	2 maanden		zigt	
Londen. .	11.62½	p	11.67½	p
Parijs. . .	55 7/16	g	55 13/16	p
Bordeaux.	55	g	—	g
d.° ½ m.	55⅜	g	—	g
Genua . .	45½	g	—	g
Livorno. .	38½	g	—	g
Napels . .	78½	g	—	g
Hamburg.	35⅛	g	35¼	g
	3 maanden.		Zigt.	
Madrid . .	241	g	—	g
Cadix. . .	243	g	—	g
Sevilië . .	240	g	—	g
Bilbao . .	240	g	—	g
Lissabon .	40⅜	g	—	g
Porto. . .	40¼	g	—	g
Petersb. .	165	g	—	g
	6 weken.		Zigt	
Weenen ..	92	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	99¾	g	—	g

Rotterdam ½

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 3 November.

Metalliek	f 23.40	Sp. Piasters....	f —.
idem Nationale..	- —.—	" Coup. per fr.	- —.
Napelsche	- —.—.	Hamb. Russen ..	- 32½.
Div. Eng. in £...	- 11.57½.	Russ. in Zilv. R.	- 33¾.
Eng. Russen....	- 11.80.	Poolsche in fl...	- 26½.
Fransche.......	- 55½.	Coup. Port. 1 Jan.	
Belgische.......	- 55¾.	1848 per £ 2.	- —.—
Pruissische.....	- 35.	Papier Roeb....	- —.—

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 3 November.

Afloop der veiling van 190 fust. KRENTEN, waarvan 91 f. zijn verkocht a f 18; het overige opgehouden.

TABAK. Heden werd de verkoop bekend van 20 v. Maryland ex Admiral.

CIGAREN. De heden alhier gehouden veilingen zijn afgeloopen als volgt:

198,000 st. Manilla, 2da Cortados 1858. — 32/2 k. verk. a f 29: 96/2 k. opgeh. a f 30; de overige niet geveild.

Ca. 200,000 st. Manilla, superior 2da Cortados. — 96/2 k. verk. a f 23 en f 23¼; 106/2 k. opgeh. van f 23 tot f 28; de overige niet geveild.

80,000 st. Havana. — 80/4 k. verk. a f 20½; 120/4 k. opgeh. a f 25; 120/4 k. niet geveild.

30 cer. Havana Sigaren Bindstroo. — 6 cer. verk. a 62 c.; 13 opgeh. a 65 c. en 11 opgeh. a 55 c.

ROGGE. 143 ℔ N. Archangel f 180 bij partij.

SCHIEDAM den 3 November.

GRANEN. Verkocht: Gerst, 129 ℔ Libau f 192 3/m.; 128 ℔ gedr. Wolgast f 185 6/w.; 130 ℔ N. Coursche f 190 cont., 192 6/w.

MOUTWIJN per Ned. Vat zonder fust		f 13.50.
JENEVER, " " " "		- 19.—.
Amst. proef, " " "		- 20.25.

alles zonder de belasting.

SPOELING, per Ketel .... - 0 50

DELFT den 3 November.

BOTER. Heden zijn de prijzen geweest f 56 a f 70. Ter markt zijn verkocht 686/8 t.

DORDRECHT den 3 November.

GRANEN, ZADEN enz. De aanvoer van Jar. en N. Zeeuws., Vl. en Overm. Tarwe was heden klein, waardoor gebruikers om in hunne behoefte te voorzien, ruim vorige prijzen moesten inwilligen. Zomer dito niet aangevoerd, doch wel te plaatsen. J. Zeeuws., Vl. en Overm. f 8.70 a f 9.50; N. dito f 8 a f 8.50; idem afwijkende en geringe f 7.20 a f 7.70; Zomer Tarwe f 7.20 a f 8. Rogge. Jar. en N. Zeeuws., Vl. en Overm. weinig aangevoerd en tot vorige prijzen verkocht. J. Zeeuws., Vl. en Overm. f 6.40 a f 6.80; N. dito f 6.60 a f 7.20, en 145 Ned. ℔ Belg. f 210. Gerst. Winter en Zomer schaarsch ter veil en willig van 30 tot 20 c. verhooging grif te plaatsen. Zeeuws., Flakk en Overm. Winter f 5.90 a f 6.50; Zomer dito f 5.30 a f 5.80. Spelt weinig getoond, 10 c. duurder van f 2.20 tot f 3.40 naar kwal. betaald. Haver. Inl. Voeder en Dikke wordt steeds weinig aangevoerd, vindt wekelijks tot genoteerde prijzen genegene koopers. Zeeuwsche en Inlandsche Voeder f 2.40 a f 3; Dikke dito dito f 3.50 a f 4. Boekweit flaauw met weinig handel, Bossche op 70 Ned. ℔ tot f 177 en Berg-op-Zoomsche tot f 180 verkocht. Paardenboonen genoegzaam niet aangevoerd, blijven van f 6.50 tot f 7 naar kwaliteit wel te plaaten. Duiveboonen niet ter veil. Witte Boonen werden matig aangevoerd, waren van f 8.50 tot f 9.50 beter te verkoopen. Bruine Boonen vonden tot vorige prijzen van f 8.50 tot f 9.50 meerder vraag. Blaauwe Erwten waren tot verhoogde prijzen wederom grif te verkoopen, goed kokende van f 9.50 tot f 9.80 en mindere van f 8.20 tot f 9 naar deugd. Witte Erwten niet ter markt. Koolzaad heden minder dan vorige week ter veil en door benoodigde Olieslagers hooger gekocht, voor zeer puik gestort Overmaasch is £ 57, dito zakgoed £ 56 en mindere soorten van £ 50 tot £ 54 naar kwaliteit besteed. Op 9 Vat werd hetzelve in deze maand tot £ 58, December £ 58½ en April 1860 tot £ 62 gelaten. Lijnzaad onveranderd, 112/113 ℔ St. Petersburger tot f 302 verkocht. 116 ℔ mooi Berdiansky a f 390 en 109 ℔ Koningsberger tot f 270 geveild. Inlandsch Zaai-Lijnzaad vond minder vraag, 1ste soort gold f 3.70 tot f 3.80 en 2de soort f 3.40 tot f 3.60 per Dordtsch achttendeel. Kanariezaad vond bij matigen aanvoer minder vraag en waren vorige prijzen van f 10.50 tot f 11.50 naar deugd bezwaarlijk te bedingen. Hennepzaad zonder handel, blijft naar kwaliteit van f 165 tot f 175 aangeboden. Raapolie wederom 50 c. duurder betaald, vliegend f 34 gedaan, 1 December f 34½ en 1 Mei 1860 f 35½ te koopen. Lijnolie lager afgegeven. Vliegend f 31 gedaan. Raap- en Lijnkoeken tot genoteerde prijzen te bekomen. Harde Raapkoeken per 1040 stuks f 55 a f 57; dito Lijnkoeken per dito f 85 a f 90, en zachte Lijnkoeken per dito f 110 a f 115.

GOUDA den 3 November.

VEEMARKT met grooten aanvoer tot lagere prijzen aangeboden zonder koopers; de markt zeer flaauw afloopende.

AMSTERDAM den 3 November.

SUIKER. Van Ruwe werden verkocht 757 kranj. Java n.° 11¾ slap, per Broedertrouw, en te Rotterdam 433 kr. dito n.° 12, per Argo, van boord tot f 32¼, en 464 kr. dito n.° 16 ruim, per Cortgene, tot geh. prijs.

TABAK. Heden werden bij inschrijving afgedaan 40 v. Maryland van Havre. De heden geveilde 83 v. BS. Maryland bragten f 73 a f 184 per vat op.

PALMHOUT. Op 11 November zullen bij inschrijving worden aangeboden 719 st. (ca. 29,000 kil.,) aangebragt per Zeester, van Curacao.

KOOLZAAD is op 9 v. Olie in Nov. a £ 58½ gedaan.

LONDEN den 1 November.

SUIKER. In veiling werden verkocht 488 v. Barbados tot 35/6 a 44/, 1648 b. Mauritius tot 28/ a 39/; 680 b. Benares tot 43/ a 46/ en 519 b. Madras tot 29/ a 32/6. De markt is vast maar stil. — KOFFIJ. 192 b. Plant. Ceylon bedongen 66/ a 72/6 en 158 b. Singapore 56/6 a 60. — SALPETER. 662 b. Bengaal zijn gedeeltelijk verkocht tot 34/6 a 35/6. — RIJST. Voor een klein partijtje Bengaal betaalde men 11/6 a 12/.

LONDEN den 2 November.

SUIKER. 127 v. Porto Rico zijn verkocht tot 35/ a 45/6. — KOFFIJ. 397 b. Plant. Ceylon bedongen 64/ a 71/ en 1258 b. Natif betere prijzen. — SPECERIJEN. 541 k. Cassia Lignea bedongen 82/ a 86/; 1386 b. Zwarte Peper 4 a 4¼ d. en van SAGO 430 k. 16/ a 18/.

GRAANMARKT. Binnenl. Tarwe bragt grif de prijzen van ll. maandag op; buitenl. vond alleen koopers voor cons. tot ruim vorige prijzen. Meel vast. Beste Gerst iets hooger. Erwten en Boonen als voren. In Haver was matige handel tot vaste prijzen. Lijnzaad een zweem lager.

Van den 31 ll. tot den 1 dezer werden ingevoerd 2150 q. binnenl. en 3710 q. buitenl. Tarwe, 910 q. binnenl. en 950 q. buitenl. Gerst, 2230 q. binnenl. en 6220 q. buitenl. Haver en 1360 z. binnenl. en 40 z. buitenl. Meel.

ANTWERPEN den 2 November.

KOFFIJ onveranderd. Er zijn heden verkocht 286 b. St. Domingo per Agatha, 700 b. dito bedongen 36½ c., terwijl van Braziel 300 b. verkocht zijn. — GRANEN. De markt is vast maar onveranderd voor Tarwe. Van Rogge zijn 6000 hect. Odessa zeilende verkocht tot f 7. Gerst eveneens vast. Oliezaden onveranderd; Riga Zaailijnzaad is tot f 22 aangeboden.

HAVRE den 31 October.

KATOEN. Er is veel vraag en de omzet beliep heden 2400 b. disp. tot fr. 107 voor bas New-Orleans. Ook op levering ging veel om tot fr. 100 a 101 voor middling dito. — Van SUIKER vonden nemers 550 b. Fernambucq n.° 12 tot fr. 30. — HUIDEN. In veiling werden verscheidene partijtjes beschadigd verkocht. — POTASCH. Voor 1.a Amerik. betaalde men fr. 37 en voor Parelasch fr. 42.

HAMBURG den 2 November.

KOFFIJ. Ten gevolge der berigten van Rio-Janeiro stil, doch prijshoudend; gebrek aan voorraad. — RAAPOLIE op Nov. 23½, op Mei 24¼. — GRANEN. Tarwe in loco stil; Pommersche en Holsteinsche op het voorjaar tot iets lager prijs te koopen. Rogge in loco stil, Oostzeesche op het voorjaar 70 m.

Advertentien.

Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *CLARA REEPMAKER*, geboren VIRULY.
Rotterdam 3 November 1859.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en van mijnen Zoon, SARA WILHELMINA VAN DIEDAM, mijn hartelijk geliefde Echtgenoote.
Rotterdam G. NIMMO.
30 *October* 1859.

Heden overleed alhier JACOB SCHUYF, in den ouderdom van 43 jaren, waarvan hij ons 32 jaren trouw en eerlijk heeft gediend.
THOOFT & VAN VOLLENHOVEN.
Rotterdam 3 *November* 1859.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Heeren LEDEN van het Departement *Rotterdam* der Maatschappij **tot Nut van 't Algemeen**, die een **doorloopend TOEGANGBILJET** voor hunne Echtgenooten verlangen, tot kostelooze bijwoning der **LEESVERGADERINGEN** in het aanstaande Wintersaizoen, worden, overeenkomstig Art. 31 van het Reglement, uitgenoodigd, *vóór of uiterlijk op Maandag den 7 November aanstaande, schriftelijk* berigt daarvan aan het Departements-Gebouw te bezorgen, met naauwkeurige opgave van Naam en Woonplaats.

De aanvang van den tijd der Leesvergaderingen en de Rooster der Leesbeurten worden zoodra mogelijk ter kennis der Leden gebragt.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN. *Lid en Secretaris.*

Doctor VAN ROIJEN

is VERHUISD naar de

GELDERSCHEKADE,

bij de **Wijnstraat**, wijk **2**, n.° **67.**

Te ROTTERDAM

LIGT IN LADING

NAAR

ROSARIO,

het extra Snelzeilend Gezinkt *Hanoversch* **BRIKSCHIP *AUGUSTA*,** Kapitein **J. van Veen.**
Adres ten Kantore van KUYPER, VAN DAM & SMEER.

ROTTERDAM EN GRANGEMOUTH,

in directe verbinding met **GLASGOW,** door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**

Voor Passagiers en Goederen.

Het Stoomschip **LOUISE,** Kapitein **P. J. v. d. Grient,** zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZONDAG 6 dezer, des morgens.
Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

STOOMBOOTVAART

OP

SCHOTLAND,

voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

Naar LEITH

het Stoomschip **IVANHOE,** Kapitein **John Cairns,** vertrekt ZATURDAG 5 NOVEMBER, des morgens vroeg.
Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en *J. A. HOUWENS*, Agenten te Rotterdam, en bij *DONALD R. MACGREGOR*, Agent te Leith.

STOOMBOOTVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM en HULL.

Voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

De Rader-Stoomboot **SEA GULL,** Kapitein **R. M. Sawyer,** vertrekt van **ROTTERDAM** naar **HULL** ZATURDAG den 5 NOVEMBER, des morgens ten **zeven** ure.
Adres bij *J. B. CROL & Co.*

AVIS MÉDICAL.

Le Dr. SAMUEL LA' MERT (inscrit) *L. S. R.* Membre Honoraire du London Hospital Medical Society, *M. D.* de l'Université d'Erlangen, continue ses consultations personelles ou par correspondance, sur tous les cas de débilité et les infirmités secrètes de la jeunesse et de l'age mûr, tous les jours, chez lui,

37 Bedford Square, à *Londres*.

Le Dr. LA' MERT vient de publier (au prix de 1 franc) une nouvelle édition de son ouvrage ayant pour titre:

LA PRÉSERVATION PERSONELLE.

Essai sur la débilité nerveuse, orné de nombreuses gravures et d'Exemples. Cet ouvrage sera envoyé *franco par la poste*, sous Enveloppe, contre payement du port, par *H. T. HENDRIKSEN*, Libraire, Hoogstraat, Rotterdam.

Il contient:

- 1e *Section.* Physiologie des organes de la génération.
- 2e *Section.* Puberté — age viril — morale de la Physiologie générative — vraie et fausse moralité.
- 3e *Section.* Le mariage dans ses rapports, physique, moral et social, ses espérances et ses désappointements.
- 4e *Section.* Spermatorrhée et impuissance. Stérilité des deux sexes — Maux que l'on se cause soi-même. Tristes conséquences de la négligence.
- 5e *Section.* Vices des écoles. Effets de certaines habitudes pernicieuses sur les facultés mentale et générative. Importance de la discipline morale.
- 6e *Section.* Traitement de la débilité nerveuse et générative. Impuissance et stérilité. Résultats dangereux de divers remèdes nouveaux. Principes du traitement médical, diétetique et général de l'auteur, basés sur vingt ans d'une pratique couronnée de succès.

Wordt ten spoedigste GEVRAAGD een **bekwaam**

BANKWERKER,

tegen goed Salaris, voor 3 à 4 Maanden **vast werk.** Brieven *franco* aan J. VIJBEL, te Nieuwenhoorn.

De **Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, geven uit:

DE HUISVRIEND.

GEMENGDE LECTUUR

VOOR

BURGERS IN STAD EN LAND,

VERZAMELD DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Dit reeds gedurende zeventien jaren gunstig bekende TIJDSCHRIFT wordt uitgegeven in maandelijksche Afleveringen, elk van 2 a 3 vellen druks in dubbele kolommen imperiaal 8vo, zoodat er jaarlijks **26** vellen verschijnen, die te zamen een lijvig Boekdeel uitmaken en door den duidelijken, maar compressen druk den inhoud bevatten van 104 vellen gewoon groot octavo.

De rijke inhoud is verdeeld in Schetsen, Verhalen, Volksoverleveringen enz., in Bijdragen tot Natuur-, Landen- en Volkenkennis, in stukjes ons maatschappelijk, burgerlijk en huiselijk leven betreffende, in kleinere stukjes van gemengden inhoud, in Gedichten en Rijmen. Een beoordeelaar zegt van de **Huisvriend**: „wie eene onderhoudende, afwisselende, nuttige en aangename lectuur verlangt, in een goeden geest geschreven, nu eens ernstig, dan vrolijk, doorgaans in behagelijken stijl, **die schaffe zich den Huisvriend aan.**"

De prijs van den **Huisvriend** is voor iederen Jaargang **f 3.**

Men teekent in bij alle Boekhandelaren in dit Rijk, bij wie enkele Afleveringen ter inzage te bekomen zijn.

INHOUD van de 10de Aflevering van den loopende Jaargang: De Adelantado der zeven Steden, naar **Washington Irving.** — Korte Paedagogie. — Een dag bij de Pyramiden, naar **Moritz Busch.** — Twee geleerde Bullebijters. — **Jan de Rijmer** na 't lezen van het bovenstaande. — Dienstpligtig, een Tafereeltje uit Noordduitschland, waarvan men voor een paar maanden ook in ons Nederland wel hier en daar den tegenhanger heeft gezien. — Op de Patrijzenjagt: een blad uit het boek van een thans invaliden jager. — Sterfberigt in de Courant, zooals menig inderdaad behoorde te zijn. — Volksverhalen uit Bretagne, naar **Claire von Glümer:** III. — De jeugd van **Bertrand du Guesclin.** — Huismoederlijk overleg. — Levensbeschrijvingen uit de Dieren-, Planten- en Delfstoffelijke Wereld: VIII. — De Raaf. — Plaatsvulling. — De Droom van den Vrijwilliger: 1831.

PUBLIEKE VEILING,

op Dingsdag den 8 November 1859, des voormiddags ten half twaalf ure, in het Logement **de Gouden Leeuw,** te Dordrecht, van:

34 Lasten LIJNZAAD,

min of meer door Zeewater beschadigd, aangebragt van **St. Petersburg** per het Schip *Courier*, Kapit. *P. van der Stolk;* liggende aan de Vuilpoort in Ligter en op Zolder aldaar.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore der Graanhandelaars BALEN & ROVERS, te Dordrecht, en WM. & ALBs. SMALT & Co., te Rotterdam.

De TWEE

WINKELHUIZEN en ERVEN,

annex elkander te Rotterdam, als: Perceel 1, aan de Hoogstraat, schuins over de Lamsteeg, wijk 8, n.° 13, en Perceel 2, aan den Steiger, tegenover de Korenbeurs, wijk 8, n.° 7, op 2 November 1859, door de Notarissen *VAN DER HOEVEN en LORIÉ* geveild, zullen op Woensdag 9 November 1859, 's namiddags 5 ure, in het Notarishuis te Rotterdam, worden **Afgeslagen,** eerst afzonderlijk, daarna gecombineerd.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.30, 11.40, 3.30, 6.30.
" " alleen n. 's Hage: 9.45 's morg. en 9.35 's av.
" Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.30, 4.30, 7.30.
" 's Hage alleen n. Rott.: 8.30. 's morg. en 3.40 's midd.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antwerpen en Breda: 10.15, 3.—.
" Dordrecht naar Rotterdam: .... 10.40, 3.20.
" Breda naar Antwerpen en Rott.: 6.50, 12.35.
alleen naar Antwerpen en Moerdijk: 5.20.
" Antwerpen naar Breda en Rott.: 7.45, 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk: 5.25.

Rhijn-Spoorweg.

Rott.n.Utr.,Amst.,Arnh.: 7.—, 10.—, 12.15, 1.30, 5.15, 7.15
Amst.n.Utr.,Rott.,Arnh.: 7.20, 10.35, 12.30, 2.30, 6.—, 7.45
Arnh.n.Utr.,Amst.,Rott.: 6.30, 9.45, 11.35, 12.30, 6.50,—
Utr.n.Rott. 6.30.— Utr.n.Amst. 6.45, beide behalve Zondag.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.